gemeente Barneveld

Tweede Tussenrapportage 2026

Inhoudsopgave

1. Aanbieding en inleiding 4

2. Uitgangspunten en leeswijzer 6

3. Algemeen beeld 7

4. Programma's 12

Programma 1– Participatie & Ondersteuning 12

Programma 2– Bedrijvigheid & Bereikbaarheid 15

Programma 3 – Woon- en Leefomgeving 17

Programma 4– Samenwerken, dienstverlenen en besturen 20

5. Voortgang taakstellingen 23

6. Stand van zaken investeringen 24

7. Stand van zaken Budgetoverheveling 2025 27

8. Budgetoverheveling 2026 29

Bijlage 1 – Voorstellen Budgetoverheveling 2026 31

Raadsbesluit

Aanbieding

Tweede Tussenrapportage 2026

Het huidige jaar is een bijzonder jaar, waarin er na de gemeenteraadsverkiezingen in maart, een nieuwe gemeenteraad en nieuw college van start zijn gegaan. Ondanks dat is het werken aan de speerpunten, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026, gewoon doorgegaan. De uitwerking van deze speerpunten ligt voor het grootste deel op koers, zoals u verderop in de rapportage kunt lezen.

Wij bieden u de Tweede Tussenrapportage 2026 aan waarin we rapporteren over de eindprognose van 2026. We stellen dus alleen de budgetten in 2026 (incidenteel) bij. Effecten die ook een structureel karakter hebben worden voor 2026 wel apart weergeven in de financiële tabellen, maar worden voor de jaren 2027-2030 gemuteerd in de Programmabegroting 2027. Om de totale financiële mutatie in de tussenrapportage inzichtelijk te maken, dienen de incidentele en structurele bedragen bij elkaar te worden opgeteld.
Gedurende het lopende jaar zetten we ons actief in voor een uitvoering van het beleid en het bereiken van de afgesproken doelen binnen de budgetten zoals vastgesteld in de actuele Programmabegroting 2026. De actuele Programmabegroting 2026 heeft als peildatum 1 augustus 2026. Dat betekent dat alle raadsbesluiten tot en met 1 augustus 2026 zijn verwerkt in de actuele begroting.

In deze rapportage rapporteren we over beleidsmatige afwijkingen via een stoplichtenmodel. Dit betreffen afwijkingen in de voortgang van de speerpunten, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026. Eventuele beleidsmatige afwijkingen, die geen relatie hebben met een speerpunt, lichten we toe als een overige ontwikkeling van een programma. Daarnaast stellen wij, indien nodig, aanpassingen voor van budgetten. De ontwikkelingen die daaraan ten grondslag liggen lichten we toe per beleidsproduct. We benoemen eerst financiële mutaties met een effect op het resultaat. Daarna benoemen we de budgetneutrale mutaties, zoals bijvoorbeeld een verschuiving tussen twee of meerdere beleidsproducten. Op die manier is het makkelijker om alle mutaties met een effect op het resultaat in beeld te krijgen.

Met de gevraagde aanpassingen (financiële mutaties) in 2026 in de Tweede Tussenrapportage 2026 blijven we ook in de laatste maanden van 2026 onverminderd werken aan het welzijn van onze gemeente en haar inwoners. Uitgangspunt daarbij blijft realistisch begroten. Daaraan zijn verbonden: realistische doelen en actuele uitvoeringsplannen. Gedurende het jaar monitoren we de voortgang en sturen we actief en adequaat bij waar nodig. Het bijstellen van doelen, plannen en/of budgetten doen we alleen als er omstandigheden zijn die we niet in de hand hebben of krijgen.

Ook geven we via de Tweede Tussenrapportage 2026 inzicht in devoortgang van de taakstellingen, de stand van zaken investeringen en de stand van zaken Budgetoverheveling 2025. De Tweede Tussenrapportage 2026 heeft betrekking op het lopende jaar en de Programmabegroting 2027 op het komende jaar. Dat betekent dat we in de Tweede Tussenrapportage 2026 alleen mutaties verwerken voor het lopende jaar (2026). Meerjarige effecten van autonome ontwikkelingen worden verwerkt via de Programmabegroting 2027. Deze P&C producten zijn in uw raad tegelijkertijd geagendeerd in november 2026 zodat ze in samenhang kunnen worden behandeld.

Bijgesteld verwacht resultaat
In de primitieve begroting 2026 (Programmabegroting 2026) werd voor 2026 een resultaat verwacht van € 798.000 euro nadelig. In de Eerste Tussenrapportage 2026 (met peildatum 1 april 2026) werd dit bijgesteld naar een resultaat van € 279.000 nadelig en daarna door raadsbesluiten naar een resultaat van € 194.000 nadelig. Het verwachte resultaat voor 2026 wordt door de huidige mutaties in de Tweede Tussenrapportage 2026 (€ 454.000 voordelig) nu bijgesteld naar: **€ 260.000 voordelig**. In dit resultaat zit een incidenteel voordeel door de ontvangst van € 3,6 miljoen uit de Realisatiestimulans. De gemeente ontvangt dit bedrag op basis van het aantal betaalbare woningen waarvan de bouw is gestart. Dit bedrag is algemeen inzetbaar, maar kan gebruikt worden als dekking voor lasten die verbonden zijn aan de woningbouwopgave. Op dit moment compenseert deze ontvangst het nadeel op jeugdzorg en de algemene dekkingsmiddelen.

Budgetoverheveling 2026
De voorstellen voor de Budgetoverheveling 2026 worden, net als vorig jaar, eerder in het jaar aan u voorgelegd via de tweede tussenrapportage. Zo kunnen deze voorstellen worden betrokken bij het opstellen van de programmabegroting en bij het plannen van activiteiten in 2027. Hiermee geven we opvolging aan de toezegging om de consequenties van budgetoverhevelingen mee te nemen in de programmabegroting, zoals gedaan in de gemeenteraad van 5 februari 2025.
De voorstellen voor voorlopige Budgetoverheveling 2026 geven inzicht in de budgetten die naar verwachting niet volledig in het lopende begrotingsjaar worden besteed, maar wel nodig blijven voor de uitvoering van activiteiten, projecten of verplichtingen in 2027. Daarbij wordt per voorstel aangegeven welk bedrag wordt overgeheveld, op welk programma dit betrekking heeft en welke inhoudelijke consequenties dit heeft voor de uitvoering en planning in 2027.

Het totaalsaldo van de voorstellen voor voorlopige Budgetoverheveling 2026 bedraagt € 2,025 miljoen. De hoogte van dit totaalsaldo is iets lager dan die van de definitieve Budgetoverheveling 2025; deze bedroeg € 2,97 miljoen.

Het saldo voor Budgetoverheveling 2026 wordt definitief vastgesteld in de Jaarverslaggeving 2026, na afsluiting van het boekjaar. Op dat moment wordt definitief bepaald wat de hoogte van de resterende budgetten in 2026 is. De opgenomen voorstellen zijn gebaseerd op de stand van zaken per 1 augustus. Hierdoor geven zij een actueel, maar voorlopig beeld. Ontwikkelingen die zich na deze peildatum voordoen kunnen nog van invloed zijn op de uiteindelijke omvang, noodzaak of verwerking van de budgetoverhevelingen.
Omdat de voorstellen in categorie A beïnvloedbaar zijn, kijken we met extra aandacht naar het totaalsaldo van deze categorie. Dit totaalsaldo bedraagt € 2,025 miljoen en is daarmee iets hoger dan bij de definitieve Budgetoverheveling 2025; toen bedroeg dit € 1,47 miljoen. In de Budgetoverheveling 2026 gaan we hier nader op in.
De specifieke financiële en inhoudelijke consequenties en een toelichting per voorstel zijn opgenomen in Bijlage 1 - Voorstellen Budgetoverheveling 2026.

Vaststelling

Wij bieden u de Tweede Tussenrapportage 2026 aan en stellen voor om:

1. de aangepaste budgetten voor 2026 per programma te autoriseren, exclusief budgetoverheveling, zoals vermeld in de Tweede Tussenrapportage 2026;

2. de mutaties in de stortingen en onttrekkingen in 2026 in reserves te autoriseren, exclusief de mutaties in de reserve Budgetoverheveling, zoals vermeld in de Tweede Tussenrapportage 2026;

3. de reguliere exploitatiebudgetten, zoals opgenomen in Bijlage 1 van de Tweede Tussenrapportage 2026, (voorlopig) over te hevelen van 2026 naar 2027, als begrotingswijziging op de Programmabegroting 2027, onder voorbehoud dat de Programmabegroting 2027 door de raad wordt vastgesteld;

4. het (voorlopige) saldo van de budgetoverheveling van € 2,025 miljoen in 2026 te storten in de reserve Budgetoverheveling;

5. het (voorlopige) saldo van de budgetoverheveling van € 2,025 miljoen in 2027 te onttrekken aan de reserve Budgetoverheveling, onder voorbehoud dat de Programmabegroting 2027 wordt vastgesteld in raad.

6. de investeringskredieten die als onderhanden werk zijn opgenomen per saldo bij te stellen voor een bedrag van in totaal € 3,72 miljoen zoals opgenomen in de stand van zaken investeringen.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

W. Wieringa	J. van der Tak
Secretaris	Burgemeester

Uitgangspunten
De uitgangspunten voor de Tweede Tussenrapportage 2026 zijn:

Peildatum:
- We rapporteren over verwachte afwijkingen in 2026 ten opzichte van de actuele Programmabegroting 2026 met peildatum 1 augustus 2026. Dat betekent dat alle raadsbesluiten tot en met 1 augustus 2026 in de actuele begroting zijn verwerkt.

Beleidsmatige afwijkingen:
- In de tussenrapportage worden geen (nieuwe) beleidsdoelstellingen voorgesteld.
- We rapporteren over beleidsmatige afwijkingen door per programma te kijken naar de voortgang van de speerpunten zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.
- Afwijkingen in de voortgang van een speerpunt op het gebied van inhoud, financiën, planning of risico's zijn toegelicht. Als er geen afwijking is in de voortgang van een speerpunt (volledig "groene" speerpunten) is er geen toelichting.
- We gebruiken een "stoplichtenmodel" met de volgende kleuren:

Geen afwijking in de voortgang van het speerpunt op de inhoud, financiën, planning of risico's.
Mogelijk een afwijking in de voortgang van het speerpunt op de inhoud, financiën, planning of risico's. Er is een nieuwe ontwikkeling waarvan de gevolgen nog niet (volledig) duidelijk zijn.
Er is een ***negatieve afwijking*** in de voortgang van het speerpunt op de inhoud, financiën, planning of risico's. Mogelijk is er heroverweging van college of raad nodig.
Er is een ***positieve afwijking*** in de voortgang van het speerpunt op de inhoud, financiën, planning of risico's.

- Als er significante beleidsmatige afwijkingen zijn voor een programma, die geen relatie hebben met een speerpunt, worden deze toegelicht in het onderdeel "overige ontwikkelingen".

Financiële bijstellingen:
- Conform de financiële verordening ligt de autorisatie voor het aanpassen van budgetten op het niveau van het programma bij de raad.
- We rapporteren over financiële afwijkingen in 2026 op het niveau van het beleidsproduct. Afwijkingen met een minimum van € 50.000 aan lasten of baten én meer dan 2% van het budget op het beleidsproduct in de primitieve begroting worden toegelicht. Op deze manier geven we invulling aan het aangenomen amendement 12 bij de Programmabegroting 2024.
- De afwijkingen met een financieel resultaat (voordeel of nadeel) worden per beleidsproduct als eerste toegelicht. Daarna volgen de budgetneutrale mutaties. Dit betreft het verhogen van baten én lasten, het verlagen van baten én lasten en/of een budgetneutrale verschuiving tussen programma's of beleidsproducten. Ook worden mutaties in reserves en voorzieningen toegelicht.
- De bedragen in de financiële tabellen zijn *x €1.000 euro.*
- De "S" staat voor structureel en de "I" staat voor incidenteel.
- In de 2e Tussenrapportage 2026 worden aanpassingen van budgetten alleen in 2026 verwerkt.
- De "V" staat voor voordeel en de "N" staat voor nadeel.

Opbouw financiële tabellen
- *Begroting 2026 primitief*: de Programmabegroting 2026 zoals vastgesteld in de raad in november 2025. Dit wordt ook wel de primaire begroting genoemd.
- *Begroting 2026 actueel*: de primitieve begroting 2026 inclusief alle aanpassingen tot en met 1 augustus 2026.
- *Mutaties Tweede Tussenrapportage*: de aanpassingen in de begroting die in deze rapportage worden voorgesteld voor 2026 op basis van de eindejaarsprognose van 2026.
- *Begroting 2026 t/m Tweede Tussenrapportage*: de begroting 2026 actueel inclusief de aanpassingen (mutaties) uit de 2e Tussenrapportage 2026.

Leeswijzer
De opzet van de Tweede Tussenrapportage 2026 is als volgt:

Algemeen beeld: een korte analyse van de belangrijkste ontwikkelingen. Een rode draad in de beleidsmatige en financiële afwijkingen op de programma's.

Rapportage per programma bestaat uit:
1. Voortgang speerpunten in lopende jaar (beleidsmatige afwijkingen)
2. Financiële afwijkingen per beleidsproduct
3. Overige ontwikkelingen

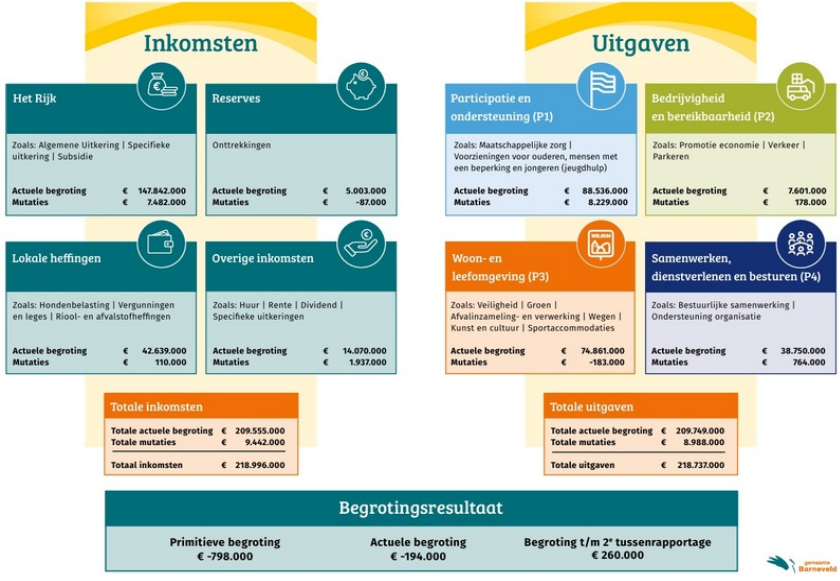
Voortgang taakstellingen: rapportage over de realisatie en de prognose van de taakstellingen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

Stand van zaken investeringen: inzicht in de besteding van alle openstaande kredieten, ook wel het onderhanden werk.

Budgetoverhevelingen: inzicht in de stand van zaken van de budgetoverhevelingen 2025 en het voorstel voor de budgetoverhevelingen 2026.

Algemeen beeld

In onderstaande infographic zijn de inkomsten en de uitgaven (inclusief reservemutaties) van de gemeente Barneveld voor 2026 (het lopende jaar) weergegeven. De actuele begroting is de raming inclusief alle raadsbesluiten tot en met 1 augustus. De mutaties zijn de wijzigingen die worden voorgesteld in deze Tweede Tussenrapportage 2026.

Resultaat

Stand	Bedrag
Programmabegroting 2026 Primitieve begroting	€ 798.000 nadelig
Begroting tot en met Eerste Tussenrapportage 2026 Inclusief raadsbesluiten tot en met 1 april 2026	€ 279.000 nadelig
Begroting tot en met Tweede Tussenrapportage 2026 Inclusief raadsbesluiten tot en met 1 augustus 2026	€ 260.000 voordelig

In de primitieve begroting 2026 (Programmabegroting 2026) werd voor 2026 een resultaat verwacht van € 798.000 euro nadelig. In de Eerste Tussenrapportage 2026 (met peildatum 1 april 2026) werd dit bijgesteld naar een resultaat van € 279.000 nadelig en daarna door raadsbesluiten naar een resultaat van € 194.000 nadelig. Het verwachte resultaat voor 2026 wordt door de huidige mutaties in de Tweede Tussenrapportage 2026 (€ 454.000 voordelig) nu bijgesteld naar: **€ 260.000 voordelig.** In de Tweede Tussenrapportage 2026 verwerken we alleen mutaties voor het lopende jaar (2026). Meerjarige effecten van autonome ontwikkelingen worden verwerkt via de Programmabegroting 2027. De grootste mutaties in 2026 staan hieronder opgesomd en worden nader toegelicht bij de desbetreffende programma's:

- Nadeel in programma 1 (€ 2,1 miljoen), hoofdzakelijk door hogere lasten jeugd (€ 3,4 miljoen), deels gecompenseerd door de ontvangst van een specifieke uitkering voor niet beoogde jeugdzorgkosten (€ 0,8 miljoen);
- Voordeel in programma 3 (€ 3,8 miljoen), hoofdzakelijk door incidentele ontvangsten in het kader van de Realisatiestimulans (€ 3,6 miljoen);
- Nadeel in de algemene dekkingsmiddelen (€ 1,1 miljoen), voornamelijk door bijstelling naar boven van netto rentelasten op basis van de meest recente inzichten (€ 0,6 miljoen) en bijstelling van de rijksinkomsten op basis van de meicirculaire (€ 0,3 miljoen).

In 2026 behouden we een focus op realistisch begroten. Daaraan zijn verbonden realistische doelen en actuele uitvoeringsplannen. Gedurende het jaar monitoren we de voortgang en sturen we actief en adequaat bij waar nodig. Het uitgangspunt is dat we plannen en/of budgetten alleen bijstellen als er omstandigheden zijn die we niet in de hand hebben of krijgen. Een actuele begroting en actuele uitvoeringsplannen zijn gedurende het lopende jaar zo onze basis. We hebben daarbij in het bijzonder ook aandacht voor het melden van voordelen. In de Jaarverslaggeving 2026 analyseren we in welke mate dit voldoende of onvoldoende is gelukt voor 2026. Als we daarin nieuwe inzichten opdoen passen we deze toe om zo steeds meer realistisch te begroten.

- In de tussenrapportages houden we nog geen rekening met een afwijking op de grondexploitaties (GREX). De actualisatie van de grondexploitaties vindt plaats via de Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG), waarbij het de reguliere werkwijze is om (eventuele) financiële effecten te verwerken in de Jaarverslaggeving 2026 en niet gedurende het lopende jaar (via een tussenrapportage).
- Daarnaast houden we rekening met een afwijking in de Bundeling van Uitkeringen en Inkomensvoorzieningen (BUIG), omdat we pas op een later moment de definitieve beschikking ontvangen en nu uitgaan van een voorlopige prognose. Ook kunnen de inkomsten vanuit het Rijk in 2026 nog wijzigen. Wij worden daarover geïnformeerd via de September- en Decembercirculaire 2026, deze worden niet verwerkt via de Tweede Tussenrapportage 2026.

Voortgang taakstellingen
De taakstelling grip op arbeidskosten en gemeentelijke belastingen zijn behaald. De overige taakstellingen zijn tot nu toe deels of nog niet behaald. In het hoofdstuk Voortgang taakstellingen wordt de voortgang per taakstelling toegelicht.

Stand van zaken investeringen
In de afgelopen tijd is gebouwd aan meer inzicht in de stand van zaken van investeringen. De komende tijd zetten we deze inzichten in om meer grip te krijgen en (waar aanwezig) het planningsoptimisme rondom de investeringen te verminderen. En daarnaast om bij te stellen en te herprioriteren gelet op het investeringsplafond van gemiddeld € 35 miljoen per jaar (€ 140 miljoen over een periode van vier jaar). We stellen voor de kredieten per saldo bij te stellen met € 3.721.000. In het hoofdstuk Stand van zaken investeringen gaan we hier nader op in.

Stand van zaken Budgetoverheveling 2025
In totaal werd (definitief) € 2,89 miljoen overgeheveld vanuit 2025 naar 2026. Op 1 augustus 2026 is de verwachting dat € 1,38 miljoen hiervan wordt besteed in 2026. Per onderwerp wordt een (eventuele) onderschrijding van budget toegelicht. Een bedrag van € 175.000 mag vrijvallen in 2026. Het resterende budget (€ 1,33 miljoen) laten we niet vrijvallen, dit wordt grotendeels meegenomen in de voorstellen voor Budgetoverheveling 2026. In het hoofdstuk Stand van zaken Budgetoverheveling 2025 wordt dit nader toegelicht.

Budgetoverheveling 2026
Er is geïnventariseerd welke resterende budgetten vanuit 2026 nodig zijn voor het alsnog uitvoeren van activiteiten in 2027. Het totaalsaldo van de voorstellen voor voorlopige Budgetoverheveling 2026 is € 2,025 miljoen. De hoogte van het totaalsaldo is iets lager dan die van de (definitieve) Budgetoverheveling 2025 (€ 2,89 miljoen). Het saldo voor Budgetoverheveling 2026 wordt definitief vastgesteld in de Jaarverslaggeving 2026 na afsluiting van het boekjaar. Dan wordt definitief vastgesteld wat de hoogte van de resterende budgetten in 2026 zijn. Omdat de voorstellen in categorie A beïnvloedbaar zijn kijken we met extra aandacht naar het totaalsaldo van deze categorie. Dit totaalsaldo van € 2,025 miljoen is hoger dan die van van de (definitieve) Budgetoverheveling 2025 (€ 1,47 miljoen). In het hoofdstuk Budgetoverheveling 2026 gaan we hier nader op in. Een toelichting per voorstel is terug te vinden in Bijlage 1 - Voorstellen Budgetoverheveling 2026.

Toelages personeel
Het budget voor toelages personeel is verdeeld op basis van de verwachte uitgaven in 2026. Het hiervoor beschikbare budget van € 400.000 is toegerekend aan de teams en beleidsproducten waar deze kosten naar verwachting daadwerkelijk worden gemaakt. Deze wijziging heeft betrekking op meerdere beleidsproducten en is budgetneutraal.

Financiële mutaties

bedragen x € 1.000

Programma	Huidige begroting		Voorstel begroting		
	Begroting 2026 Primitief	Begroting 2026 Actueel	Mutaties 2e tussenrapportage		Begroting 2026 t/m 2e tussenrapportage
			Incidenteel	Structureel	
Programma's	**- 143.278**	**- 149.383**	**1.638 V**	**41 V**	**- 147.704**
1. Participatie en ondersteuning	- 60.619	- 62.230	- 2.021 N	- 59 N	- 64.310
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	- 4.470	- 6.322	- 8 N	- 8 N	- 6.338
3. Woon- en leefomgeving	- 45.857	- 47.847	3.983 V	- 200 N	- 44.064
4. Samenwerken, dienstverlenen en besturen	- 32.331	- 32.983	- 316 N	309 V	- 32.991
Algemene dekkingsmiddelen	**141.997**	**145.933**	**- 556 N**	**- 549 N**	**144.827**
Saldo van baten en lasten	**- 1.280**	**- 3.450**	**1.081 V**	**- 508 N**	**- 2.877**
Mutatie reserves	**482**	**3.256**	**52 V**	**- 172 N**	**3.136**
Resultaat	**- 798**	**- 194**	**1.133 V**	**- 680 N**	**260**
Waarvan incidenteel	- 2.789	- 2.905	1.133 V		- 1.771
Structureel resultaat	**1.991**	**2.711**		**- 680 N**	**2.031**

Mutaties Tweede Tussenrapportage 2026
De grootste aanpassingen van de begroting zijn:

Programma 1 Participatie en ondersteuning (€ 2.080.000 N)
De grootste wijzigingen zijn de hogere lasten voor jeugdzorg als gevolg van meer cliënten en duurdere trajecten (€ 3.000.000 N), en het niet realiseren van een deel van de taakstelling (€ 444.000 N). Daarnaast zijn er hogere lasten voor bijzondere bijstand en lagere terugvorderingen van bijstandsuitkeringen (€ 275.000 N) en voor de PGB's Jeugd en WMO door groei van het aantal complexe ondersteuningsvragen (€ 250.000 N). Daartegenover staan lagere kosten voor leerlingenvervoer door een lagere NEA-index (€ 270.000 V), een ontvangen specifieke uitkering voor niet-beoogde jeugdzorgkosten (€ 800.000 V), lagere lasten voor Bestaanszekerheid door een verschuiving naar latere jaren (€ 290.000 V), voor sociale werkvoorziening omdat meer mensen met pensioen zijn gegaan (€ 250.000 V) en voor huishoudelijke hulp door lagere stijging van de kosten dan verwacht (€ 240.000 V).

Programma 2 Bedrijvigheid en bereikbaarheid (€ 16.000 N)
Binnen parkeren is sprake van een voordeel door hogere inkomsten uit parkeerboetes, met name bij het Gowthorpeplein (€ 162.000 V). Daartegenover staan hogere inhuurkosten voor de afwikkeling van bezwaarschriften (€ 100.000 N). Daarnaast incidenteel hogere lasten voor de tijdelijke inrichting aan de Kuntzelaan (€ 45.000 N) en voor het versterken van de toeristische positie van Barneveld (€ 25.000 N).

Programma 3 Woon- en leefomgeving (€ 3.783.000 V)
De belangrijkste wijzigingen zijn incidentele voordelen door van het Rijk ontvangen middelen voor de zogenaamde Realisatiestimulans 2025-2029 (€ 3.600.000) en voor voorbereiding op de zorgplicht voor openbare bibliotheken (€ 185.000 V).

Programma 4 Samenwerken, dienstverlenen en besturen - exclusief Algemene dekkingsmiddelen (€ 7.000 N)
De grootste mutaties zijn een incidenteel nadeel met betrekking tot wethouderspensioenen en collegewissel (€ 242.000 N), incidentele projectkosten (o.a. toegangsbeveiliging, € 150.000 N), incidenteel werkbudget voor Strategie & Regie (€ 50.000 N) en incidenteel omzetten van inhuur naar formatie in een ander programma (€64.000). Deze worden bijna volledig gecompenseerd door voordelen bij interne dienstverlening door het verschuiven van lasten van interne dienstverlening naar andere beleidsproducten (€ 521.000 V).

Algemene dekkingsmiddelen (€ 1.106.000 N)
Bij de algemene dekkingsmiddelen is sprake van een nadeel op Treasury door lagere rentebaten door gemiddeld lager volume aan uitstaande leningen en op de schatkist, en hogere rentelasten op basis van een herberekening bij het opstellen van de Programmabegroting 2027 (€ 625.000 N). Daarnaast een bijstelling van

de algemene uitkering door de uitkomsten van de meicirculaire (€ 332.000 N) en een verschuiving van lasten vanuit Programma 4 (€ 231.000 N). Deze nadelen worden gedeeltelijk gecompenseerd door een voordeel bij Belastingen, voornamelijk door gestegen WOZ-waardes (€ 102.000 V).

Mutaties reserves (€ 120.000 N)
De mutatie is als volgt opgebouwd: een onttrekking uit de reserve Opvang in brede zin voor Sterk naar Werk (€ 63.000 V), bijstelling van de onttrekking uit de reserve Kapitaallasten als gevolg van het verlengen van de afschrijvingstermijnen (€ 172.000 N) en bijstelling van de onttrekking en storting in de reserve Flying Bikes (per saldo € 11.000 N).

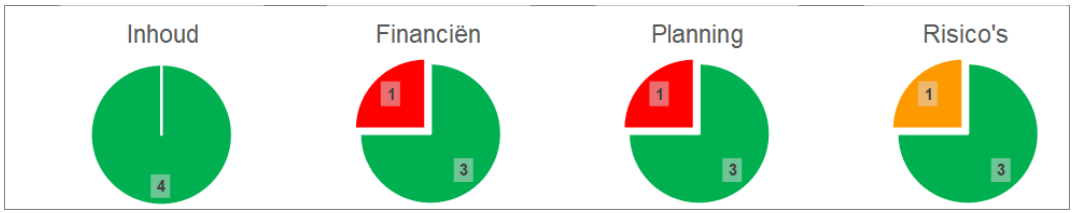
Mutaties voorzieningen
Het financiële effect van (mutaties in de) voorzieningen wordt verwerkt binnen de exploitatie van het programma.

Belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen overige belangrijke ontwikkelingen.

Programma's

Overzicht speerpunten Programma 1

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
1. Participatie & Ondersteuning				
1.1 Zelfredzame inwoners				
Speerpunt Iedereen kan meedoen				

Inburgering en integratie
Er zijn op dit moment geen beleidsmatige afwijkingen die vragen om een toelichting in de tussenrapportage.

Wet Van School Naar Duurzaam Werk
Een nadeel van € 34.000 komt door extra lasten wegens de nieuwe wet Van School Naar Duurzaam Werk. Bij de Meicirculaire hebben we hiervoor extra middelen ontvangen, maar deze baten komen op Programma 1 terecht. Per saldo is deze ontwikkeling budgetneutraal.

Werkprogramma Bestaanszekerheid
Binnen het werkprogramma Bestaanszekerheid is sprake van een onderbesteding. Deze wordt voornamelijk verklaard door een lagere uitvoeringscapaciteit gedurende het jaar, waardoor activiteiten later of in beperktere mate zijn uitgevoerd dan oorspronkelijk gepland. Hierdoor zijn minder middelen ingezet dan begroot.

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
1. Participatie & Ondersteuning				
1.2 Sociale en vitale samenleving				
Speerpunt Cultuur- en sportstimulering				

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
1. Participatie & Ondersteuning				
1.2 Sociale en vitale samenleving				
Speepunt Veilig en gezond opgroeien en samenleven				

Jeugdhulp

De jeugdhulpkosten stijgen in 2026 sterk door loon- en prijscompensatie, een lichte toename van het aantal jeugdigen in jeugdhulp en intensievere en langere hulptrajecten. Ook de kosten voor verblijf dalen beperkt, doordat de hulp steeds intensiever en vaker in kleinere groepen wordt geboden. Naast de acties die zijn opgenomen in het Lokaal Plan Hervormingsagenda Jeugd, zijn aanvullende maatregelen in gang gezet om de kostenstijging te beheersen. Het kost echter tijd voordat de financiële effecten van maatregelen zichtbaar worden.

De uitgaven voor persoonsgebonden budgetten (pgb) voor jeugdhulp nemen ook toe, door de groei van het aantal complexe ondersteuningsvragen die gebruik maken van PGB.

Ontvangen specifieke uitkering niet beoogde jeugdhulpkosten

Vanuit het Rijk ontvangen we dit jaar een specifieke uitkering "Niet beoogde jeugdhulpkosten" voor jeugdigen van wie de oorspronkelijke woonplaats niet achterhaald kan worden. Omdat deze kosten niet op de gemeente Barneveld verhaald hoeven te worden, ontvangen we nu met terugwerkende kracht deze uitkering ter dekking van gemaakte kosten in de jaren 2024 en 2025. Deze uitkering geldt ook voor minderjarige statushouders die in Barneveld wonen. De hoogte van de uitkering is ongeveer € 0,8 miljoen.

Proeftuin

Binnen de proeftuin Kind- en Gezinsbescherming werd gewerkt met een Regionaal Veiligheidsteam. Deze organisatorische samenwerking is vorig jaar om verschillende redenen beëindigd. Het was de bedoeling om in het tweede kwartaal van 2026 opnieuw te starten met een Regionaal Veiligheidsteam. Dit is helaas niet gelukt, onder meer vanwege aanhoudende personeelstekorten binnen de jeugdbescherming. Naar verwachting wordt de samenwerking nu in het eerste kwartaal van 2027 hervat. Bij de verdere ontwikkeling blijven de gespreksvoerders jeugd, de jeugdbeschermingsorganisaties, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming betrokken. Verwacht wordt dat deze samenwerking op termijn leidt tot een effectievere en efficiëntere aanpak.

Wijkgerichte aanpak vaccineren

Samen met de GGD heeft de gemeente Barneveld een aanvraag gedaan bij het rijk voor extra middelen voor de aanpak om de vaccinatiebereidheid en vaccinatiegraad te verhogen. Deze middelen zijn toegekend, waarmee de aanpak wordt gestart. De middelen zullen bij de septembercirculaire worden ontvangen.

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
1. Participatie & Ondersteuning				
1.3 Gemeentelijk vangnet				
Speerpunt Samen oud worden	🟢	🟢	🟢	🟢

Wmo

We zien de kosten van Beschermd Wonen en Beschermd Thuis regionaal stijgen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door nieuwe aanbestedingen en de complexiteit van de problematiek van de aanvragers. Ook de kosten van persoonsgebonden budget (pgb) neemt toe door de groei van het aantal complexe ondersteuningsvragen. De gemeente Ede ontvangt als centrumgemeente een Integratie-Uitkering om de regionale kosten voor Beschermd Wonen en Beschermd Thuis te dekken. Deze uitkering is echter niet voldoende, waardoor Ede voor het tekort 2026 een beroep zal moeten doen op de regiogemeenten. Het is op dit moment nog onduidelijk hoe hoog dit tekort zal zijn en dus welk bedrag Barneveld hieraan zal moeten bijdragen.

Financieel Overzicht Programma 1

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning		Begroting 2026 Primitief	Begroting 2026 Actueel	Mutaties 2e tussenrapportage Incidenteel	Mutaties 2e tussenrapportage Structureel	Begroting 2026 t/m 2e tussenrapportage
1.1 Zelfredzame inwoners	Baten	2.871	10.202	3.494 V	-	13.696
	Lasten	- 11.390	- 19.148	- 3.473 N	- 18 N	- 22.639
	Saldo	**- 8.520**	**- 8.946**	**21 V**	**- 18 N**	**- 8.943**
Mutaties bij:						
111 Lokaal onderwijsbeleid	*Saldo*	*- 2.859*	*- 2.825*	*207 V*	*- 7 N*	*- 2.625*
112 Reïntegratie	*Saldo*	*- 1.722*	*- 1.787*	*- 74 N*	*- 3 N*	*- 1.863*
113 Maatschappelijke zorg	*Saldo*	*- 3.939*	*- 4.334*	*- 112 N*	*- 9 N*	*- 4.455*
1.2 Sociale en vitale samenleving	Baten	781	1.309	150 V	-	1.459
	Lasten	- 9.741	- 10.070	- 12 N	- 9 N	- 10.091
	Saldo	**- 8.960**	**- 8.762**	**138 V**	**- 9 N**	**- 8.633**
Mutaties bij:						
121 Sportstimulering	*Saldo*	*182*	*- 246*	*-*	*- 1 N*	*- 248*
122 Sociaal-cultureel werk	*Saldo*	*- 1.805*	*- 1.352*	*-*	*- 0 N*	*- 1.352*
123 Volksgezondheid en preventie	*Saldo*	*- 7.337*	*- 7.163*	*138 V*	*- 7 N*	*- 7.033*
1.3 Gemeentelijk vangnet	Baten	12.849	14.795	2.505 V	-	17.300
	Lasten	- 55.988	- 59.318	- 4.685 N	- 32 N	- 64.035
	Saldo	**- 43.139**	**- 44.523**	**- 2.180 N**	**- 32 N**	**- 46.735**
Mutaties bij:						
131 Inkomensvoorziening	*Saldo*	*- 3.118*	*- 3.292*	*- 181 N*	*- 4 N*	*- 3.477*
132 Voorzieningen inwoners met beperking	*Saldo*	*- 40.021*	*- 41.231*	*- 1.999 N*	*- 28 N*	*- 43.258*
Totaal baten Programma 1	**Baten**	**16.501**	**26.306**	**6.149 V**	**-**	**32.455**
Totaal lasten Programma 1	**Lasten**	**- 77.120**	**- 88.536**	**- 8.170 N**	**- 59 N**	**- 96.766**
Saldo van baten en lasten Programma 1	**Saldo**	**- 60.619**	**- 62.230**	**- 2.021 N**	**- 59 N**	**- 64.310**

Financiële bijstellingen

Op basis van de huidige verwachting is sprake van een nadeel van € 2.080.000 binnen programma 1. Dit saldo bestaat uit € 6.149.000 aan hogere baten en € 8.229.000 aan hogere lasten ten opzichte van de actuele begroting. De financiële afwijkingen met een minimum van € 50.000 aan baten of lasten én meer dan 2% van het budget op het beleidsproduct worden hieronder toegelicht.

111 Lokaal onderwijsbeleid (€ 214.000 V)
- Een voordeel van € 270.000 komt door lagere kosten voor leerlingenvervoer dan begroot. Dit komt doordat de NEA-index over 2026 lager is dan eerder verwacht.
- Een nadeel van € 63.000 komt door hogere lasten voor de pilot Sterk naar Werk. Dekking hiervoor komt uit de reserve Opvang en ondersteuning nieuwkomers in brede zin.
- Een nadeel van € 7.000 door een enkele kleine afwijking.

112 Re-integratie (€ 77.000 N)
- Een nadeel van € 40.000 komt door de extra projectinzet voor het arbeidsmarktbeleid.
- Een nadeel van € 34.000 komt door extra lasten wegens de nieuwe wet Van School Naar Duurzaam Werk. Bij de meicirculaire hebben we hiervoor extra middelen ontvangen.
- Een nadeel van € 3.000 door een enkele kleine afwijking.

113 Maatschappelijke zorg (€ 121.000 N)
- Een nadeel van € 67.000 komt door het verlenen van een extra subsidie voor het waarborgen van de continuïteit van hulp en ondersteuning voor inwoners van de gemeente.
- Een budgetneutrale wijziging waarbij zowel de baten als de lasten met € 3.220.000 stijgen door een extra ontvangen specifieke uitkering Opvang Oekraïners ter dekking van transitiekosten voor de verbouwing en inrichting van een opvanglocatie. Omdat de verbouwing niet gereed zal komen in 2026, zal het resterende deel doorgeschoven worden naar 2027.
- Een budgetneutrale wijziging waarbij zowel de baten als de lasten met € 194.000 stijgen door een extra ontvangen specifieke uitkering Transformatiemiddelen Integraal Zorgakkoord (IZA) en Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) ter dekking van extra kosten voor Welzijn op recept.
- Een nadeel van € 54.000 door enkele kleinere afwijkingen.

121 Sportstimulering (€ 0)
- Een budgetneutrale wijziging waarbij zowel de baten als de lasten met € 150.000 stijgen door een ontvangen provinciale subsidie ter dekking van extra kosten voor de Sociale Voedseltuin.

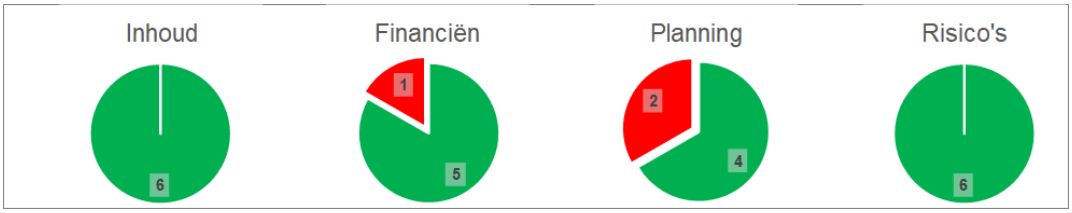
123 Volksgezondheid en preventie (€ 131.000 V)
- Een voordeel van € 80.000 komt doordat een deel van de kosten van het lokaal aanbod van jeugdgezondheidszorg uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB) gedekt kan worden, waardoor het gemeentelijke budget vrij kan vallen.
- Een voordeel van € 58.000 komt doordat VGGM een voordeel over 2025 heeft behaald, wat weer terugbetaald is aan de deelnemende gemeenten.
- Een nadeel van € 7.000 door een enkele kleine afwijking.

131 Inkomensvoorziening (€ 185.000 N)
- Een nadeel van € 175.000 doordat sprake is van minder terugvorderingen op eerder uitbetaalde bijstandsuitkeringen dan begroot.
- Een nadeel van € 100.000 door hogere lasten voor bijzondere bijstand. Dit komt met name omdat de kosten voor beschermingsbewind landelijk flink zijn gestegen. Dit is in lijn met de aangenomen motie 24-61 om terughoudend om te gaan met bezuinigingen op bijzondere bijstand en minimaregelingen.
- Een voordeel van € 94.000 doordat de lasten voor de Participatiewet lager uitvallen dan begroot. Dit betreft met name bijstandsuitkeringen.
- Een nadeel van € 4.000 door een enkele kleine afwijking.

132 Voorzieningen inwoners met beperking (€ 2.027.000 N)
- Een nadeel van € 3.444.000 komt door hogere lasten voor jeugdzorg. Door een stijging van het aantal cliënten en gemiddeld duurdere trajecten zijn deze kosten meer gestegen dan begroot (€ 3.000.000). Daarnaast is duidelijk geworden dat het niet ingevulde deel van de taakstelling Hervormingsagenda dit jaar niet behaald zal worden (€ 444.000).
- Een voordeel van € 800.000 komt door de specifieke uitkering Niet-beoogde jeugdzorgkosten. Deze uitkering ontvangen we voor gemaakte kosten jeugdzorg in de jaren 2024 en 2025.
- Een voordeel van € 290.000 komt door lagere lasten voor Bestaanszekerheid. Dit programma heeft een looptijd van meerdere jaren en het is de verwachting dat de lasten voor een groot deel in de komende jaren volgen. Omdat er nauwelijks regulier budget beschikbaar is in de komende jaren wordt voorgesteld om het niet-bestede bedrag over te hevelen van 2026 naar 2027.
- Een voordeel van € 250.000 heeft betrekking op de sociale werkvoorziening: doordat meer mensen met pensioen zijn gegaan dan begroot, is sprake van een voordeel op de loonkosten.
- Een nadeel van € 250.000 komt door hogere lasten m.b.t. PGB's Jeugd en Wmo. Deze stijging komt door de groei van het aantal complexe ondersteuningsvragen.
- Een voordeel van € 240.000 komt door lagere lasten voor huishoudelijke hulp. Deze lasten zijn weliswaar gestegen t.o.v. 2025, maar minder dan begroot.
- Een voordeel van € 115.000 komt door lagere lasten m.b.t. WRV-voorzieningen (Wonen, Rolstoelen, Vervoer). Dit komt met name doordat enkele dure incidentele woningaanpassingen zijn vertraagd naar het volgende jaar.
- Er is sprake van hogere baten en lasten van € 1.880.000 m.b.t. Beschermd Thuis en Beschermd Wonen. Dit komt voornamelijk doordat aanbieders van Beschermd Wonen sinds dit jaar de kosten bij ons declareren i.p.v. bij centrumgemeente Ede. Al deze kosten worden vergoed door de gemeente Ede omdat zij hier de (regionale) dekking voor ontvangen.
- Een nadeel van € 28.000 door een enkele kleine afwijking.

Overige ontwikkelingen

Overzicht speerpunten Programma 2

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
2. Bedrijvigheid & Bereikbaarheid				
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat				
Speerpunt Dorpspromotie (en evenementenstimulering)				

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
2. Bedrijvigheid & Bereikbaarheid				
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat				
Speerpunt Innovatiebevordering en human capital				

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
2. Bedrijvigheid & Bereikbaarheid				
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden				
Speerpunt Bedrijventerreinen				

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
2. Bedrijvigheid & Bereikbaarheid				
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden				
Speerpunt Werklocaties				

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
2. Bedrijvigheid & Bereikbaarheid				
2.3 Een goede bereikbaarheid				
Speerpunt Interne bereikbaarheid				

- Omdat ambtelijke inzet op andere beleidsprogramma's, gebiedsprogramma's en activiteiten als de bestuurswissel een hogere prioriteit heeft, wordt het Omgevingsprogramma Bereikbaarheid niet in 2026 vastgesteld.

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
2. Bedrijvigheid & Bereikbaarheid				
2.3 Een goede bereikbaarheid				
Speerpunt Externe bereikbaarheid				

Toelichting

Gegeven de bezetting aan de zijde van de gemeente schuift het onderzxoek ten behoeve van de aanpak snelwegaansluiting A30 Barneveld-Noord en de nabijgelegen turborotonde door. De ontwerpfase zal mogelijk pas eind 2026 starten. Kosten die gebudgeteerd stonden voor 2026, schuiven door naar 2027.

Financieel overzicht Programma 2

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid		Begroting 2026 Primitief	Begroting 2026 Actueel	Mutaties 2e tussenrapportage Incidenteel	Mutaties 2e tussenrapportage Structureel	Begroting 2026 t/m 2e tussenrapportage
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	Baten	-	-	-	-	-
	Lasten	- 1.516	- 1.708	- 25 N	- 2 N	- 1.735
	Saldo	**- 1.516**	**- 1.708**	**- 25 N**	**- 2 N**	**- 1.735**
Mutaties bij:						
211 Promotie economie	*Saldo*	*- 1.516*	*- 1.708*	*- 25 N*	*- 2 N*	*- 1.735*
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	Baten	60	60	-	-	60
	Lasten	- 109	- 155	-	- 1 N	- 156
	Saldo	**- 48**	**- 95**	**-**	**- 1 N**	**- 96**
Mutaties bij:						
221 Economisch structuurbeleid	*Saldo*	*- 48*	*- 48*	*-*	*- 1 N*	*- 49*
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	*Saldo*	*-*	*- 47*	*-*	*-*	*- 47*
2.3 Bereikbaarheid	Baten	1.219	1.219	162 V	-	1.380
	Lasten	- 4.125	- 5.738	- 145 N	- 5 N	- 5.888
	Saldo	**- 2.906**	**- 4.519**	**17 V**	**- 5 N**	**- 4.508**
Mutaties bij:						
231 Verkeer	*Saldo*	*- 3.623*	*- 5.238*	*- 45 N*	*- 5 N*	*- 5.288*
232 Parkeren	*Saldo*	*717*	*719*	*62 V*	*-*	*781*
Totaal baten Programma 2	**Baten**	**1.279**	**1.279**	**162 V**	**-**	**1.440**
Totaal lasten Programma 2	**Lasten**	**- 5.749**	**- 7.601**	**- 170 N**	**- 8 N**	**- 7.779**
Saldo van baten en lasten Programma 2	**Saldo**	**- 4.470**	**- 6.322**	**- 8 N**	**- 8 N**	**- 6.338**

Financiële bijstellingen

Op basis van de huidige verwachting is sprake van een nadeel van € 16.000 binnen programma 2. Dit saldo bestaat uit € 162.000 aan hogere baten en €178.000 aan hogere lasten ten opzichte van de actuele begroting. De financiële afwijkingen met een minimum van € 50.000 aan baten of lasten én meer dan 2% van het budget op het beleidsproduct worden hieronder toegelicht.

211 Promotie economische bedrijvigheid (€ 27.000 N)

- Een incidenteel nadeel van € 25.000 voor het traject ter versterken van de toeristische positie van Barneveld heeft externe ondersteuning nodig.
- Een nadeel van € 2.000 door een enkele kleine afwijking.

231 Verkeer (€ 50.000 N)

- Een incidenteel nadeel van €45.000. De kosten voor de oversteek aan de Kuntzelaan, de tijdelijke inrichting hiervan, blijft langer staan en deze kosten passen niet binnen de bestaande begroting op basis van de resterende bestedingen. Verwacht dat deze kosten ook incidenteel toegevoegd moeten worden in TR1 van 2027.
- Een structureel nadeel van €5.000 als gevolg van het actualiseren van de verdeelsleutel rondom toelagen over de teams.

232 Parkeren (€ 62.000 V)

- Een voordeel van € 162.000 doordat sprake is van extra inkomsten uit parkeerboetes, met name bij het Gowthorpeplein.
- Een nadeel van € 100.000 door de inhuurkosten voor de afwikkeling van bezwaarschriften.

Overige ontwikkelingen

Financiële ontwikkelingen grondexploitaties Bedrijventerreinen

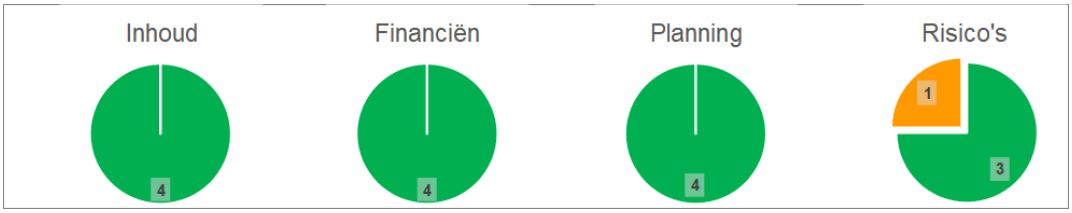
Harselaar-Zuid Fase 1A (800029)

In het MPG 31-12-2025 is de looptijd van Harselaar-Zuid Fase 1A met 9 jaren verlengd (t/m 2034) i.v.m. de nog af te dragen bijdragen aan bovenwijkse investeringen. Onderzocht wordt of we de grondexploitatie toch per eind 2026 kunnen afsluiten. Eventuele consequenties hiervan worden financieel doorgerekend en toegelicht in de komende actualisatie ten behoeve van het MPG 31-12-2026. Ook verwachten we nog een exploitatiebijdrage van ruim € 1,0 miljoen te ontvangen op basis van de eindafrekening van het exploitatieplan bij dit project die nog niet in het MPG 31-12-2025 was meegerekend. Deze te betalen bijdrage door derden aan de gemeente wordt nog door externe (juridische) adviseurs beoordeelt en is nog niet 100% zeker gesteld. Afhankelijk van de definitieve uitkomst zal bij de actualisatie van Harselaar-Zuid Fase 1A deze opbrengst verwerkt worden als duidelijk is of en voor welk bedrag we nog een te ontvangen exploitatiebijdrage tegemoet kunnen zien.

Thorbeckelaan-Noord (800044)

In het MPG 31-12-2025 is de ontwikkeling van Thorbeckelaan-Noord naar een bedrijventerrein opgezet vanuit een actieve regierol door de gemeente. Dit terwijl de gemeente voor slechts een klein deel (ca 16%) eigenaar is van de gronden en de resterende gronden in bezit zijn bij mn een professionele marktpartij. Een actieve regierol houdt in dat de gemeente het volledige plangebied bouw- en woonrijp maakt en alle (plan)voorbereidingskosten voor haar rekening neemt, zowel voor de eigen gronden maar ook voor de gronden van de marktpartijen en andere eigenaren. Verkend wordt in hoeverre een faciliterende rol van de gemeente bij dit project verstandig en mogelijk is. In dat geval ligt de ontwikkeling primair bij marktpartijen en grondeigenaren. De gemeente faciliteert de ontwikkeling via planologische procedures, ruimtelijke kaders, mogelijk verkoop van gemeentelijke grond en past kostenverhaal vanuit wetgevende kaders toe (Omgevingswet). Bij bereidheid van de marktpartijen worden de ontwikkel- en kostenverhaalafspraken vastgelegd in een anterieure overeenkomst. Naar verwachting zal de omzetting van actief naar faciliterend een verbetering van het financiële eindresultaat zoals nu opgenomen in het MPG 31-12-2025 betekenen.

Overzicht speerpunten Programma 3

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
3. Woon- en Leefomgeving				
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)				
Speerpunt Visie op en groei van Barneveld				

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
3. Woon- en Leefomgeving				
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving				
Speerpunt Toekomst van het buitengebied				

Toelichting

De voortgang staat onder druk door onzekerheid in landelijke en provinciale besluitvorming rond stikstof, natuurherstel en landelijk gebied. Tegelijkertijd neemt de vraag naar gemeentelijke inzet in de processen onder de Aanpak Veluwe toe. Voor GEUS zijn inzet en middelen geborgd, maar voor gebiedsproces Ede-Barneveld en gebiedsproces Groene Valleilint moeten capaciteit en financiering nog structureel worden geregeld. Daarnaast blijft de stikstofimpasse een risico voor vergunningverlening en de voortgang van ruimtelijke ontwikkelingen.

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
3. Woon- en Leefomgeving				
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving				
Speerpunt Erfgoed				

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
3. Woon- en Leefomgeving				
3.3 Adequate voorzieningen				
Speerpunt Leefbare dorpen en wijken				

Financieel overzicht Programma 3

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving		Begroting 2026 Primitief	Begroting 2026 Actueel	Mutaties 2e tussenrapportage Incidenteel	Mutaties 2e tussenrapportage Structureel	Begroting 2026 t/m 2e tussenrapportage
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	Baten	20	20	3.600 V	-	3.620
	Lasten	- 2.356	- 3.218	- 50 N	- 2 N	- 3.270
	Saldo	**- 2.336**	**- 3.198**	**3.551 V**	**- 2 N**	**350**
Mutaties bij:						
311 Volkshuisvesting	*Saldo*	*- 2.303*	*- 3.198*	*3.551 V*	*- 2 N*	*350*
312 Grondexploitatie woningen	*Saldo*	*- 32*	-	-	-	-
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	Baten	21.554	21.227	-	-	21.227
	Lasten	- 45.468	- 47.041	87 V	- 176 N	- 47.130
	Saldo	**- 23.914**	**- 25.814**	**87 V**	**- 176 N**	**- 25.903**
Mutaties bij:						
321 Veiligheid	*Saldo*	*- 7.341*	*- 7.486*	*87 V*	*- 23 N*	*- 7.422*
322 Groen	*Saldo*	*- 5.755*	*- 5.779*	-	*- 59 N*	*- 5.838*
323 Begraven	*Saldo*	*- 273*	*- 142*	-	*- 16 N*	*- 157*
324 Afvalinzameling en -verwerking	*Saldo*	*2.604*	*2.490*	-	*- 36 N*	*2.453*
325 Riolering & water	*Saldo*	*1.802*	*1.811*	-	*- 16 N*	*1.795*
326 Milieu & ruimtelijke ordening	*Saldo*	*- 6.998*	*- 8.816*	-	*- 5 N*	*- 8.821*
327 Wegen	*Saldo*	*- 7.045*	*- 6.969*	-	*- 10 N*	*- 6.979*
328 Reiniging en vuilbeheersing	*Saldo*	*- 908*	*- 923*	-	*- 10 N*	*- 933*

3.3 Adequate voorzieningen	Baten	5.709	5.767	-	-	5.767
	Lasten	- 25.317	- 24.602	346 V	- 22 N	- 24.278
	Saldo	**- 19.607**	**- 18.835**	**346 V**	**- 22 N**	**- 18.511**
Mutaties bij:						
331 Publiekszaken	*Saldo*	*- 492*	*- 495*	*64 V*	*- 5 N*	*- 436*
332 Huisvesting onderwijs	*Saldo*	*- 7.936*	*- 6.921*	*-*	*- 3 N*	*- 6.924*
333 Bibliotheek	*Saldo*	*- 1.344*	*- 1.540*	*221 V*	*-*	*- 1.320*
334 Kunst en cultuur	*Saldo*	*- 3.229*	*- 3.259*	*31 V*	*- 4 N*	*- 3.232*
335 Sportaccommodaties	*Saldo*	*- 5.458*	*- 5.668*	*30 V*	*- 8 N*	*- 5.647*
336 Overige accomodaties	*Saldo*	*- 668*	*- 667*	*-*	*-*	*- 667*
337 Speelvoorzieningen	*Saldo*	*- 480*	*- 284*	*-*	*- 2 N*	*- 286*
Totaal baten Programma 3	**Baten**	**27.283**	**27.014**	**3.600 V**	**-**	**30.614**
Totaal lasten Programma 3	**Lasten**	**- 73.141**	**- 74.861**	**383 V**	**- 200 N**	**- 74.679**
Saldo van baten en lasten Programma 3	**Saldo**	**- 45.857**	**- 47.847**	**3.983 V**	**- 200 N**	**- 44.064**

Financiële bijstellingen

Op basis van de huidige verwachting is sprake van een voordeel van € 3.783.000 binnen programma 3. Dit saldo bestaat uit € 3.600.000 aan hogere baten en € 183.000 aan lagere lasten ten opzichte van de actuele begroting. De financiële afwijkingen met een minimum van € 50.000 aan baten of lasten én meer dan 2% van het budget op het beleidsproduct worden hieronder toegelicht.

311 Volkshuisvesting (€ 3.549.000 V)
- Een incidenteel voordeel van € 3.600.000. Vanuit de overheid is de Realisatiestimulans 2025-2029 beschikbaar gesteld. Gedurende 2026 werd bekend dat wij hiervoor in aanmerking komen. Volgens de richtlijnen ontvangt de gemeente €7.000 per betaalbare woning, waarvan de bouw gestart is in het betreffende jaar. Het dit jaar ontvangen bedrag heeft betrekking op twee jaar, omdat deze regeling halverwege 2026 bekend werd en de woningen uit 2025 alsnog meegenomen mogen worden. Wij verwachten in de komende jaren opnieuw een bijdrage, waarover wij via de tussenrapportages zullen rapporteren.
- Een structureel nadeel van € 50.000. De kosten van de Uitvoeringsagenda Verblijfsrecreatie 2026–2029 waren eerder nog niet bekend en niet geraamd.
- Een structureel nadeel van € 2.000. De verdeling van het toelagebudget is herzien.

321 Veiligheid (€ 64.000 V)
- Een voordeel van € 87.000 doordat VGGM een voordeel over 2025 heeft behaald, wat terugbetaald is aan de deelnemende gemeenten.
- Een structureel nadeel van € 23.000. De verdeling van het toelagebudget is herzien.

322 Groen (€ 59.000 N)
- Een structureel nadeel van € 59.000. De verdeling van het toelagebudget is herzien.

331 Publiekszaken (€ 59.000 V)
- Een voordeel van € 64.000 doordat inhuurbudget op beleidsproduct 422 (Ondersteuning organisatie) is omgezet in formatiebudget op dit beleidsproduct. Op totaalniveau is dit dus budgetneutraal.
- Een structureel nadeel van € 5.000. De verdeling van het toelagebudget is herzien.

333 Bibliotheek (€ 221.000 V)
- Via een decentralisatie-uitkering is 2 jaar € 185.000 ontvangen ter voorbereiding op de zorgplicht t.a.v. openbare bibliotheken. Om de noodzakelijke incidentele investeringen te kunnen doen, wordt voorgesteld om het niet bestede budget (naar verwachting € 221.000) over te hevelen van 2026 naar 2027.

334 Kunst en cultuur (€ 27.000 V)
- Van het budget voor de subsidietenderregeling exploitatiesubsidie cultuurorganisaties Barneveld zal € 25.000 overblijven. De verwachting is dat deze subsidie in 2027 alsnog verleend zal worden, waardoor het noodzakelijk is om dit deel van het budget over te hevelen van 2026 naar 2027. Zie voor de onderbouwing hiervan collegebesluit 4714.
- Een structureel nadeel van € 10.000. De verdeling van het toelagebudget is herzien.
- Een incidenteel voordeel van € 6.000. Betreft invulling taakstelling arbeidskosten deel Dienstverlening.

335 Sportaccommodaties (€ 38.000 N)
- Een incidenteel nadeel van € 30.000. Dit betreffen voorbereidingskosten welke betrekking hebben op een project waar een investeringskrediet voor is geopend. Voorstel is dit bedrag toe te voegen aan het krediet, omdat hier ook de interne uren, gekoppeld aan de onderzoekskosten van de oorspronkelijke budgetoverheveling, op worden geboekt. Na goedkeuring van de kredietverhoging is dit geen nadeel in de exploitatie meer.
- Een structureel nadeel van € 8.000. De verdeling van het toelagebudget is herzien.

Overige ontwikkelingen

Financiële ontwikkelingen grondexploitaties Woningbouw

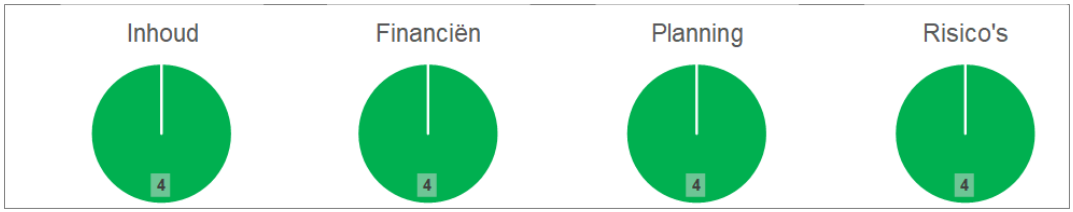
Holzenbosch II/ Zeumerse Eng (800025)
Holzenbosch II is de grondexploitatie van de gemeentelijke gronden in Voorthuizen-Zuid. Hieronder valt de schoollocatie en de LIFE locatie, maar ook de gebiedsontwikkeling Zeumerse Eng waarop woningbouw is voorzien. Op dit moment vindt planvorming plaats in samenspraak met diverse ontwikkelaars in het plangebied. Dit integrale plan ziet ook toe op de gronden van de gemeente. Het programma in de grondexploitatie is gebaseerd op normen en kengetallen. De eerste planschetsen laten zien dat het programma wat lager uitvalt. De financiële consequenties maar ook mogelijke planoptimalisaties worden nader verkend. De gemeente heeft beperkt grondeigendom in dit gebied (17%). Verkend wordt in hoeverre een faciliterende rol van de gemeente bij dit project verstandig en mogelijk is. In dat geval ligt de ontwikkeling primair bij marktpartijen en grondeigenaren. De gemeente faciliteert de ontwikkeling via planologische procedures, ruimtelijke kaders, mogelijk verkoop van gemeentelijke grond en past kostenverhaal vanuit wetgevende- kaders toe (Omgevingswet). Bij bereidheid van de marktpartijen worden de ontwikkel- en kostenverhaalafspraken vastgelegd in een anterieure overeenkomst. Vanwege de vertraagde planvorming schuiven de opbrengsten voor een groot deel door naar latere jaren. Van de in het MPG 2025 ongeveer verwachte € 3,1 miljoen aan opbrengsten in 2026, schuift ongeveer € 2,3 miljoen door.

Puurveense Veld (800088)
De planvorming en voorbereiding van het project Puurveense Veld nemen meer tijd in beslag dan verwacht (o.a. door Raad van State procedure), waardoor de planning van de grondexploitatie uit het MPG 31-12-2025 naar verwachting doorschuift. De grondopbrengsten voor de woningbouw schuiven door naar 2027 t/m 2029 (in

plaats van 2026 t/m 2028). Maar ook enkele kostenposten, zoals de kosten voor bouwrijpmaken van de gronden schuiven een jaar op waardoor het financiële effect op eindwaarde beperkt blijft. Of dit gevolgen heeft voor de totale planning van het project zal blijken bij de komende actualisatie ten behoeve van het MPG 31-12-2026. Vanwege de vertraagde planvorming schuiven de in het MPG 2025 verwachte € 4,3 miljoen verwachte inkomsten in 2026 door naar latere jaren.

Behalve het doorschuiven van in totaal ongeveer € 6,6 miljoen aan opbrengsten op bovenstaande projecten, schuift ongeveer € 6,5 miljoen aan kosten op deze en andere grondexploitatieprojecten door. Per saldo is het effect dus € 0,1 miljoen negatief.

Overzicht speerpunten Programma 4

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
4. Bestuur en interne dienstverlening				
4.1 Bestuur				
Speerpunt Samenwerken in netwerken				

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
4. Bestuur en interne dienstverlening				
4.1 Bestuur				
Speerpunt Versterken positie gemeente Barneveld binnen en buiten de de regio				

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
4. Bestuur en interne dienstverlening				
4.1 Bestuur				
Speerpunt Dienstverlening en communicatie				

Omschrijving	Inhoud	Financiën	Planning	Risico's
4. Bestuur en interne dienstverlening				
4.2 Interne dienstverlening				
Speerpunt Blijven(d) bouwen aan een toekomstgerichte organisatie				

Financieel overzicht Programma 4

bedragen x € 1.000

4. Samenwerken, dienstverlenen en besturen		Begroting 2026 Primitief	Begroting 2026 Actueel	Mutaties 2e tussenrapportage Incidenteel	Mutaties 2e tussenrapportage Structureel	Begroting 2026 t/m 2e tussenrapportage
4.1 Bestuur	Baten	282	282	-	-	282
	Lasten	- 3.923	- 3.836	- 277 N	-	- 4.114
	Saldo	**- 3.641**	**- 3.554**	**- 277 N**	**-**	**- 3.832**
Mutaties bij:						
411 Raad	*Saldo*	*- 1.676*	*- 1.846*	*-*	*-*	*- 1.846*
412 B&W	*Saldo*	*- 1.249*	*- 992*	*- 277 N*	*-*	*- 1.270*
413 Bestuurlijke samenwerking	*Saldo*	*- 716*	*- 716*	*-*	*-*	*- 716*
4.2 Interne dienstverlening	Baten	1.368	1.345	30 V	-	1.375
	Lasten	- 30.058	- 30.774	- 69 N	309 V	- 30.534
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	Baten	145.317	148.340	110 V	- 522 N	147.928
	Lasten	- 3.319	- 2.407	- 666 N	- 27 N	- 3.101
	Saldo	**141.997**	**145.933**	**- 556 N**	**- 549 N**	**144.827**
Mutaties bij:						
431 Treasury	*Saldo*	*269*	*662*	*- 435 N*	*- 190 N*	*37*
432 Belastingen	*Saldo*	*20.884*	*21.099*	*110 V*	*- 8 N*	*21.201*
433 Algemene uitkering	*Saldo*	*119.214*	*122.367*	*-*	*- 332 N*	*122.035*
434 Overige baten en lasten	*Saldo*	*814*	*988*	*- 231 N*	*-*	*757*
436 Werken voor derden	*Saldo*	*817*	*817*	*-*	*- 20 N*	*797*
Totaal baten Programma 4	**Baten**	**146.966**	**149.967**	**140 V**	**- 522 N**	**149.585**
Totaal lasten Programma 4	**Lasten**	**- 37.300**	**- 37.017**	**- 1.012 N**	**282 V**	**- 37.748**
Saldo van baten en lasten Programma 4	**Saldo**	**109.666**	**112.949**	**- 872 N**	**- 240 N**	**111.836**

Financiële bijstellingen

Op basis van de huidige verwachting is er sprake van een nadeel van € 1.112.000 binnen programma 4. Dit saldo ontstaat door € 382.000 aan lagere baten en € 730.000 aan hogere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting. De financiële afwijkingen met een minimum van € 50.000 aan lasten of baten én meer dan 2% van het budget op het beleidsproduct worden hieronder toegelicht.

412 B&W (€ 277.000 N)

- Een tweejarig incidenteel nadeel van € 193.000 heeft betrekking op de voorziening wethouders pensioenen. In 2028 wordt de pensioenpot Wethouders overgedragen aan het ABP. Om de pot op het gevraagde niveau te houden vanwege de uitkeringen in 2026 en 2027 is er tot die tijd elk jaar een storting nodig. In de eerste tussenrapportage waren de lagere structurele lasten vanaf 2028 al aangegeven.
- Een incidenteel nadeel van €34.000 wordt veroorzaakt door wachtgeld vanwege de collegewissel.
- Een incidenteel nadeel van €50.000 betreft de optelsom van kleinere posten die gerelateerd zijn aan afronding en start bestuurswissel en enkele representatieve kosten.

422 Ondersteuning organisatie (€257.000 V)

- Een nadeel van € 64.000 doordat inhuurbudget op dit beleidsproduct is omgezet in formatiebudget op beleidsproduct Publiekszaken (331). Op totaalniveau is dit dus budgetneutraal.
- Een budgetneutrale verschuiving van lasten van € 231.000 (structureel) vanuit beleidsproduct 422 Ondersteuning organisatie naar beleidsproduct 434 Overige baten en lasten. Dit betreft het invulling geven aan de taakstelling grip op arbeidskosten.
- Een structureel nadeel van €50.000 voor werkbudget Team Regie & Strategie. Bij de oprichting van het team is geen werkbudget begroot omdat de omvang toen niet bekend was.
- Een incidenteel nadeel van €150.000 voor uitvoering diverse incidentele projecten (o.a. toegangsbeveiliging,)
- Een budgetneutrale verschuiving van € 296.000 door het actualiseren van de doorbelasting van de toelages op salarissen. Voor de hele organisatie is het € 400.000, waarvan € 296.000 naar andere programma's wordt verschoven. Dit is een budgetneutrale verschuiving tussen beleidsproducten.
- Een nadeel van € 6.000 door een enkele kleine afwijking.

431 Treasury (€ 625.000 N)

- Een structureel nadeel van € 30.000 door minder rentebaten omdat de ambtenarenhypotheken alleen nog maar afgelost worden.
- Een structureel nadeel van € 160.000 door lagere rentebaten vanwege een lager schatkistsaldi.
- Een incidenteel nadeel van € 278.000 door bijstelling van de rentelasten o.b.v. recente herberekening. We classificeren dit incidenteel voor 2026. In de Programmabegroting 2027 worden de rentelasten voor de jaren 2027-20230 zo goed mogelijk ingeschat op basis van verwachte financieringsbehoefte en renteontwikkelingen.
- Een incidenteel nadeel van € 157.000 door bijstelling van de rentelasten o.b.v. recente herberekening kapitaallasten.

432 Belastingen (€ 102.000 V)

- Een voordeel van € 50.000 OZB niet-woningen door groei van de gemeente door met name een toename van de WOZ waarde verbouwing en nieuwbouw.
- Een voordeel van € 60.000 OZB woningen door groei van de gemeente door met name een toename van de WOZ waarde verbouwing en nieuwbouw.
- Een nadeel van € 8.000 door een enkele kleine afwijking.

433 Algemene uitkering (€ 332.000 N)

- Een nadeel van € 332.000 in de algemene uitkering vanuit het gemeentefonds, door de uitkomsten van de meicirculaire 2026. In de raadsmemo over de meicirculaire 2026 is al toegelicht wat de financiële effecten zijn op de jaren 2027 en verder. Het effect voor het jaar 2026 wordt verwerkt via deze Tweede Tussenrapportage 2026, de structurele effecten voor 2027 en verder worden verwerkt via de Programmabegroting 2027. Het totale nadeel ontstaat door een saldo van hogere inkomsten op een aantal decentralisatie-uitkeringen, en een nadeel door de afrekening BCF 2025. Een gedeelte van deze middelen is bedoeld (als decentralisatie-uitkering) voor het uitvoeringsprogramma waardevol landelijk gebied, zie ook de toelichting bij Beleidsproduct 311 Volkshuisvesting en extra lasten wegens de nieuwe wet Van School Naar Duurzaam Werk, zie toelichting Beleidsproduct 112 Re-integratie.

434 Overige baten en lasten (€ 231.000 N)

- Een budgetneutrale verschuiving van lasten van € 231.000 (structureel) vanuit beleidsproduct 422 Ondersteuning organisatie naar beleidsproduct 434 Overige baten en lasten. Dit betreft het invulling geven aan de taakstelling grip op arbeidskosten.

436 Werken voor derden (€ 20.000 N)

- Een budgetneutrale verschuiving van € 20.000 door het actualiseren van de doorbelasting van de toelages op salarissen. Dit is een budgetneutrale verschuiving tussen beleidsproducten.

Overige ontwikkelingen

Voortgang taakstellingen

Basispakket

A. Grip op arbeidskosten	
Realisatie en prognose 2026	In het kader van het sluitend maken van de meerjarenbegroting is een structurele taakstelling op de arbeidskosten opgenomen van € 1.000.000 vanaf 2026. De besparing is gerealiseerd door natuurlijk verloop €0,115 mln, vermindering van externe inhuur ten laste van inhuurbudgetten €0,741 mln en een bijstelling van het budget bovenformatieven €0,1 mln.
Structurele doorwerking	
Overige informatie	Er is geen overige informatie beschikbaar.

B. Afschrijvingstermijnen verlengen	
Realisatie en prognose 2026	De structurele kapitaallasten van een investering zijn afhankelijk van de afschrijvingstermijn (hoe langer een investering mee gaat, hoe lager de afschrijvingslast per jaar) en de rente. Door de afschrijvingstermijnen (daar waar verantwoord) te verlengen, verlaag je de lasten per jaar. Dit resulteert in structurele financiële ruimte. Met de Kadernota 2026 is de taakstelling bijgesteld naar aanleiding van het daarin voorgestelde MIP 2026 2029, oplopend van € 100.000 in 2027 naar € 450.000 vanaf 2029. In 2026 en ook in de jaren daarna wordt de taakstelling ruimschoots behaald. In 2026 worden de afschrijvingslasten in totaal structureel circa € 600.000 verlaagd, bij een taakstelling van € 50.000.
Structurele doorwerking	2027: verlaging afschrijvingslasten ongeveer € 4,1 miljoen bij een taakstelling van € 100.000 2028: verlaging afschrijvingslasten ongeveer € 4,6 miljoen bij een taakstelling van € 350.000 2029: verlaging afschrijvingslasten ongeveer € 4,6 miljoen bij een taakstelling van € 450.000
Overige informatie	Er is geen overige informatie beschikbaar.

C. Kostendekkendheid leges	
Realisatie en prognose 2026	In de Kadernota 2025-2028 werd een bandbreedte opgenomen van minimaal € 850.000 en maximaal € 1.500.000. De actuele stand einde 2025 wijst uit dat met het toepassen van een overheadpercentage van 60% (voorheen 50%) het eerste gedeelte, de in de Programmabegroting 2025 genoemde € 450.000, van de taakstelling is gehaald. In 2026 wordt er een voorstel gedaan omtrent de kostendekkendheid per legescategorie.
Structurele doorwerking	Het toepassen van 60% overhead is een structurele component. In het volgende voorstel is aangegeven welke structurele doorwerking de tarieven hebben.
Overige informatie	Er is geen overige informatie beschikbaar.

D. Contractmanagement	
Realisatie en prognose 2026	Er is een p.m. post opgenomen voor deze taakstelling. Zoals ook in de Jaarverslaglegging 2025 is aangegeven leidt de doorontwikkeling van contractbeheer en -management tot meer grip op contracten, zowel wat betreft tijdige verlenging als betere afspraken met leveranciers. Het meer centraal en onder regie structureel werken aan beheer en management van contracten draagt bij aan het meer 'in control' zijn op het gebied van kosten en rechtmatigheid. Deze ontwikkeling is in 2025 opgepakt en wordt in 2026 en de jaren daarna doorgezet. Het is op dit moment lastig om concrete financiële uitspraken te doen over de uiteindelijke opbrengsten van deze ontwikkeling.
Structurele doorwerking	Het is op dit moment lastig om concrete financiële uitspraken te doen over de uiteindelijke opbrengsten van deze ontwikkeling.
Overige informatie	Er is geen overige informatie beschikbaar.

Aanvullend pakket - ombuigingen

Realisatie en prognose 2026	In de Programmabegroting 2026 is voor 2026 € 1,1 miljoen aan taakstellingen opgenomen. Hiervan is € 451.000 gerealiseerd (waarvan € 100.000 incidenteel) en is € 388.000 onderhanden. Van € 271.500 is onzeker of dat wordt gerealiseerd.
Structurele doorwerking	
Overige informatie	Er is geen overige informatie beschikbaar.

Aanvullend pakket - verhogen gemeentelijke belastingen

Realisatie en prognose 2026	De (extra) verhoging van de gemeentelijke inkomsten is ongewijzigd in de Programmabegroting 2026 opgenomen. We zitten op koers voor realisatie in 2026.
Structurele doorwerking	In de hoofdlijnen van het coalitie akkoord staat dat de extra 2,5% verhoging OZB en forensenbelasting gehandhaafd blijft tot en met 2028.
Overige informatie	n.v.t.

Hervormingsagenda Jeugd

Realisatie en prognose 2026	Om de jeugdkosten betaalbaar en houdbaar te houden, wordt uitvoering gegeven aan de Hervormingsagenda Jeugd en het bijbehorende Lokaal Plan Hervormingsagenda Jeugd 2025-2028. Hiermee wordt toegewerkt naar een oplopende besparing op de jeugdzorgkosten tot € 1,6 miljoen in 2027. De realisatie van deze taakstelling staat momenteel onder druk door de aanhoudende kostenstijging, onder andere als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen en de toenemende intensiteit van jeugdhulp. Daarnaast hebben de ingezette maatregelen tijd nodig voordat de financiële effecten zichtbaar worden. De voortgang en effecten worden daarom nauwgezet gemonitord, zowel lokaal als regionaal. Voor 2026 is uitgegaan van een besparing van € 1,5 miljoen. Bij de vaststelling van het lokale plan is ingeschat dat € 1,1 miljoen haalbaar zou moeten zijn en dit deel is als zodanig verwerkt in de begroting 2026. Voor de resterende € 0,4 miljoen was op dat moment al onzeker of deze besparing gerealiseerd kon worden, waardoor dit deel als "nog in te vullen" taakstelling in de begroting 2026 is gezet. Op basis van de realisatiecijfers over de eerste maanden van 2026 is inmiddels duidelijk dat de totale besparing van € 1,5 miljoen niet wordt gerealiseerd. De verwachting is namelijk dat de kosten voor jeugdhulp in 2026 uitkomen op circa € 24,5 miljoen, terwijl het budget circa € 21,1 miljoen bedraagt.
Structurele doorwerking	Voor de toekomstige jaren wordt de uitdaging om de taakstelling te halen steeds groter, doordat de hogere kosten van vorig jaar ook voor een groot deel doorwerken in de toekomstige jaren (indexatie op indexatie). Dit is een landelijk probleem. Vooralsnog blijft de taakstelling voor 2027 en verder ongewijzigd in de begroting.
Overige informatie	De raad is in september via een Raadsmemo verder geïnformeerd over de voortgang van de Hervormingsagenda.

Stand van zaken investeringen

Introductie
De gemeente Barneveld groeit. Deze groei vraagt om gerichte investeringen in de leefomgeving, infrastructuur en gemeentelijke voorzieningen. Jaarlijks investeert de gemeente daarom in het behoud, onderhoud en de verbetering van deze voorzieningen. De gemeenteraad stelt hiervoor investeringskredieten beschikbaar, onder andere via het Meerjaren Investeringsplan (MIP), dat jaarlijks onderdeel vormt van de Kadernota. Na vaststelling door de raad worden de kredieten beschikbaar gesteld voor uitvoering. Vanaf dat moment is sprake van zogenoemd onderhanden werk: investeringskredieten die door de raad zijn vastgesteld, maar waarvan de uitvoering en/of financiële afwikkeling nog niet volledig is afgerond.

Zodra een project is gerealiseerd en financieel is afgerond, wordt het investeringskrediet afgesloten. De investering wordt vervolgens geactiveerd en vanaf het daaropvolgende jaar afgeschreven. Door de groei van de gemeente en de daarmee samenhangende investeringen neemt ook de omvang van het onderhanden werk toe. Dit vraagt om meer inzicht en sturing op de voortgang van projecten, zowel financieel als in planning en uitvoering. Met deze bijlage wordt daarom structureel inzicht gegeven in de stand van zaken van de lopende investeringen.

De ontwikkeling van de schuldpositie vraagt om een financieel verantwoorde koers. De uitdaging voor deze bestuursperiode is dan ook helder: blijven investeren in de toekomst van Barneveld én zorgen dat de financiële positie van de gemeente houdbaar blijft. Om die reden kiezen wij voor een jaarlijks investeringsplafond van € 35 miljoen.

Positie onderhanden werk – peildatum 1 augustus 2026
De bedragen in deze rapportage zijn gebaseerd op de stand van zaken per 1 augustus 2026. Dit betreft een momentopname van de investeringskredieten die op deze datum de status onderhanden werk hebben. Investeringen die eerder in 2026 zijn afgerond en financieel zijn afgesloten, zijn daarom niet in dit overzicht opgenomen. De kerncijfers hieronder worden vergeleken met de eerste tussenrapportage, en geven de prognose voor het restant van 2026. Onderstaande bedragen zijn exclusief de aangevraagde bijstellingen op het onderhanden werk verderop in de paragraaf.

Overzicht verloop onderhanden werk t.o.v. Turap 1

	1-4-2026	1-8-2026	31-12-2026
Geaccordeerd kredietsaldo	€270 miljoen	€272 miljoen	€272 miljoen
Restantkrediet op peildatum	€239 miljoen	€225 miljoen	€ 183 miljoen
Uitgaven lopend jaar tot peildatum	€9,5 miljoen	€24,6 miljoen	€67,1 miljoen

Prognose Cashflow in duizenden per cluster

Cluster	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030	Prognose 2031+	Totaal
I.A: Riolering	€ 7.177	€ 13.975	€ 8.198	€ 2.625	€ -	€ -	€ 31.975
I.B: Afvalinzameling	€ 1.037	€ 1.652	€ 150	€ -	€ -	€ -	€ 2.840
I.C: Begraven	€ 1.658	€ 1.775	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 3.433
II.A: Integraal Fysiek Domein	€ 16.854	€ 21.989	€ 12.909	€ 497	€ -	€ -	€ 52.249
II.B: Bedrijfsmiddelen	€ 2.733	€ 1.390	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.123
II.C: Onderwijshuisvesting	€ 14.154	€ 9.370	€ 16.604	€ 11.823	€ -	€ -	€ 51.951
II.D: Sport, Biodiversiteit & Vergroening	€ 1.712	€ 4.627	€ 3.428	€ 3.428	€ -	€ -	€ 13.195
II.E: Overig Vastgoed	€ 2.119	€ 3.368	€ 100	€ 920	€ 1.252	€ -	€ 7.759
III.C. Onderwijshuisvesting	€ 13.949	€ 2.999	€ 31.246	€ 18.300	€ -	€ -	€ 66.494
III.D: Sport, Biodiversiteit & Vergroening	€ 150	€ 4.479	€ -	€ 56	€ -	€ -	€ 4.685
III.E: Overig Vastgoed	€ 5.577	€ 5.019	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10.597
Eindtotaal	€ 67.120	€ 70.642	€ 72.636	€ 37.650	€ 1.252	€ -	€ 249.301

Toelichting
Ten opzichte van de Eerste Tussenrapportage zijn via separate raadsvoorstellen nieuwe investeringskredieten toegevoegd aan het onderhanden werk. Daarnaast zijn enkele eerder vastgestelde kredieten tussentijds bijgesteld. Per saldo neemt het volume van het onderhanden werk daardoor toe met circa € 2 miljoen.

Op peildatum 1 augustus 2026 bedraagt het totaal geaccordeerde kredietsaldo € 272 miljoen, verdeeld over 319 actieve investeringen. Van dit bedrag is inmiddels circa € 47 miljoen besteed. Hiervan heeft € 24,6 miljoen betrekking op uitgaven die in 2026 zijn gedaan. Deze cijfers zijn exclusief de nog te verwerken interne uren, die later in het jaar worden doorbelast aan de investeringsprojecten.

De ontwikkeling van de investeringsuitgaven laat zien dat de realisatie ten opzichte van voorgaande jaren toeneemt. Dit sluit aan bij de verwachting die bij de Eerste Tussenrapportage is uitgesproken. Destijds werd uitgegaan van een investeringsvolume van € 78,5 miljoen in 2026. Op basis van het inzicht per 1 augustus 2026 is deze prognose bijgesteld naar € 67,1 miljoen. Hoewel lager dan eerder geraamd, betreft dit nog steeds een aanzienlijk investeringsvolume. We zullen dit de komende maanden verder blijven moniotoren, waarbij we op basis van actueler inzicht verwachten dat dit bedrag lager kan uitvallen.

- De eerste uitgaven voor de maatschappelijke voorzieningen in De Burgt III, waaronder de nieuwbouw van het Van Lodenstein College, zijn gestart en zullen naar verwachting in de tweede helft van het jaar verder toenemen.
- De vervangende nieuwbouw van de Prins Bernhardschool in Garderen is afgerond en opgeleverd.
- De verbouwing van het gemeentehuis en de gemeentewerf is gestart. Deze projecten worden uitgevoerd in 2026 en 2027.
- De vervanging van de betonfietspaden langs de Rijksweg richting Terschuur is afgerond. Later dit jaar starten de werkzaamheden aan de fietspaden richting Voorthuizen.
- De integrale herinrichting van de Apeldoornsestraat is afgerond. Een deel van de financiële afwikkeling vindt plaats in 2026.
- De werkzaamheden op begraafplaats Diepenbosch zijn gestart en lopen tot in 2027 door.

Cluster	Uitgaven T/m 1-8-26	Restant Uitgaven 2026	Prognose 31-12-2026
I.A: Riolering	€ 1.869	€ 5.308	€ 7.177
I.B: Afvalinzameling	€ 30	€ 1.007	€ 1.037
I.C: Begraven	€ 170	€ 1.488	€ 1.658
II.A: Integraal Fysiek Domein	€ 3.943	€ 12.911	€ 16.854
II.B: Bedrijfsmiddelen	€ 638	€ 2.095	€ 2.733
II.C: Onderwijshuisvesting	€ 6.947	€ 7.207	€ 14.154
II.D: Sport, Biodiversiteit & Vergroening	€ -621 *	€ 2.333	€ 1.712
II.E: Overig Vastgoed	€ 835	€ 1.284	€ 2.119
III.C. Onderwijshuisvesting	€ 7.714	€ 6.235	€ 13.949
III.D: Sport, Biodiversiteit & Vergroening	€ 0	€ 150	€ 150
III.E: Overig Vastgoed	€ 3.050	€ 2.528	€ 5.577
Eindtotaal	€ 24.574	€ 42.546	€ 67.120

*) Het negatieve bedrag wordt veroorzaakt door een subsidie die vooraf is ontvangen.

Op basis van de huidige inzichten wordt verwacht dat in de resterende maanden van 2026 nog circa € 42,5 miljoen aan investeringsuitgaven wordt gerealiseerd. Tegelijkertijd blijft het ramen van de exacte kasstromen complex. De voortgang van investeringsprojecten is afhankelijk van diverse factoren, waaronder marktontwikkelingen, beschikbaarheid van capaciteit, vergunningprocedures en de planning van aannemers en leveranciers.

Om de voorspelbaarheid van investeringsuitgaven verder te verbeteren wordt ingezet op versterking van het capaciteitsmanagement en verdere professionalisering van de projectplanning. Hierdoor ontstaat beter inzicht in de haalbaarheid van planningen, de inzet van personele capaciteit en de verwachte kasstromen van projecten.

Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan de implementatie van een nieuw project- en sturingssysteem. Dit moet vanaf 2027 leiden tot betere managementinformatie, betrouwbaardere prognoses en meer inzicht in de voortgang van het onderhanden werk. Daarmee wordt de gemeenteraad beter in staat gesteld om de uitvoering van het investeringsprogramma te volgen en waar nodig bij te sturen.

Bijstellingen investeringskredieten

bedragen x € 1.000

Bijstelling	Onderhanden werk	Jaar gereed	Nieuw jaar gereed	Toege kend Krediet	Uitgaven t/m peildatum	Restant krediet	Bijstelling krediet	Nieuw krediet	Toelichting afwijking
724.181	Vervanging Kolkenzuiger 3041			420	489	- 69	85	505	De aanschaf van het voertuig kent een specifiek karakter. Door noodzakelijk meerwerk en aanvullende technische aanpassingen zijn de kosten hoger uitgevallen dan oorspronkelijk geraamd. De opdracht is Europees aanbesteed.
724.245	MIP26 Vervangen MAN DC 9001			57	-	57	20	77	Deze bedragen zijn gebaseerd op de voormalige BPM-vrijstelling. Door het vervallen van deze regeling vallen de kosten naar verwachting circa 35% hoger uit.
724.246	MIP26 Vervangen MAN DC 9003			57	-	57	20	77	Deze bedragen zijn gebaseerd op de voormalige BPM-vrijstelling. Door het vervallen van deze regeling vallen de kosten naar verwachting circa 35% hoger uit.
722.326	MIP25 Vat onderwijs			138	90	48	50	188	Correctie van de geraamde interne uren voor oudere projecten, waarbij de benodigde inzet destijds niet of onvoldoende is begroot.
733.485	MIP26 Renovatie kunstgrasveld (veld 3) - VVB			578	-	578	122	700	De kosten zijn de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen. Daarnaast is het uiteindelijke investeringsbedrag afhankelijk van onder meer de gekozen infill (materiaal kunstgras), de aanbestedingsuitkomst en de wijze van uitvoering. Voor vergelijkbare velden wordt eveneens uitgegaan van een investeringsbedrag van circa € 700.000
723.253	Kunstgrasveld VVOP			702	302	400	- 152	550	Er resteert budget als gevolg van de gekozen infill, een gunstige aanbestedingsuitkomst en het feit dat uitsluitend de toplaag vervangen hoefde te worden.
722.231	Bouw /boulodome/hal en aanleg speelvelden			305	5	300	48	353	Te actualiseren op basis van indexcijfers 2025, 2026 en 2027.
733.453	MIP26 Gasthuisstraat - Spoorstraat fietsoversteek			300	19	281	- 300	-	Zie aparte tekstuele toelichting.
733.427	MIP26 Wijk De Wheem vervangen voetpaden			2.160	-	2.160	- 2.160	-	Zie aparte tekstuele toelichting.
733.428	MIP26 Wijk De Wheem herinrichting groenstroken			1.484	-	1.484	- 1.484	-	Zie aparte tekstuele toelichting.
723.078	Veluwse Boys ren kleedkamers en natuurgrasvelden			892	60	832	30	922	In de tweede tussenrapportage is als bijstelling het exploitatiebudget voor onderzoekskosten t.b.v. de accomodatie met een gelijk bedrag afgeraamd, met als doel dit toe te voegen aan de investering voor het desbetreffende project.
Totaal bijstelling onderhanden werk				**7.092**	**964**	**6.128**	**- 3.721**	**3.371**	

Aanstaande indexering kredieten Integraal Huisvestingsplan (IHP) Fase 1
Met de vaststelling van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) heeft de raad ingestemd met de eerste fase. De projecten die in de periode 2026–2029 starten, zijn daarmee opgenomen in het onderhanden werk.
In de uitgangspunten van het IHP is bepaald dat de investeringsbedragen jaarlijks worden geïndexeerd op basis van de VNG-index. Deze index wordt pas later in het jaar bekend en kan daardoor niet tijdig worden verwerkt in de Programmabegroting.

In het Programma Onderwijshuisvesting 2027, dat eind dit jaar wordt aangeboden, wordt de benodigde indexering van de kredieten verwerkt. Hierbij wordt voorgesteld tevens een correctie mee te nemen voor kredieten in het IHP die in 2026 nog niet zijn geïndexeerd en in een later Programma Onderwijshuisvesting

terecht komen. Gezien de omvang van de betreffende investeringskredieten is de financiële impact naar verwachting materieel. Op basis van de huidige inzichten wordt rekening gehouden met een voorlopige indexering van circa € 5 miljoen voor de nog openstaande kredieten in het IHP. De definitieve omvang is afhankelijk van de nog vast te stellen index en wordt bij het Programma Onderwijshuisvesting 2027 aan de raad voorgelegd.

Heroverwegingen projecten onderhanden werk

Integrale aanpak de Wheem
De oorspronkelijke projectscope is gebaseerd op het uitgangspunt dat vervanging van de riolering binnen De Wheem over 20 jaar nodig is. Er was namelijk slechts in beperkte mate wateroverlast en er waren geen rioleringscalamiteiten. Om de periode tot een integrale aanpak te overbruggen is toen ingezet op een sobere opwaardering van de wijk. Uit een inmiddels uitgevoerde inspectie blijkt echter dat de staat van de riolering het niet toelaat de vervanging met 20 jaar uit te stellen. Het vooruitlopend investeren in een sobere upgrade is daardoor niet verstandig en leidt tot een desinvestering (kapitaalvernietiging). Daarom wordt alsnog ingezet op een integrale aanpak van De Wheem, waarbij het opwaarderen wordt gecombineerd met het vervangen van de riolering en het afkoppelen van het hemelwater. Dit betekent dat de beoogde sobere aanpak komt te vervallen. Financiering van de integrale aanpak van de wijk is op zijn vroegst vanaf 2033 mogelijk. Een integrale aanpak van De Wheem biedt kansen om de leefbaarheid binnen de wijk te verbeteren en aanvullende beleidsopgaven in te vullen.

Aanpak Gasthuisstraat
In het kader van het GVVP-maatregelenpakket is onderzoek gedaan naar het optimaliseren van de fietsoversteek Gasthuisstraat-Spoorstraat. Voor deze aanpassing is krediet gereserveerd in het MIP. Uit nader onderzoek volgt dat optimalisaties mogelijk zijn, echter dat de beoogde veiligheidswinst nihil is, mede omdat er momenteel geen sprake is van geregistreerde ongevallen. Aanpassingen aan de fietsoversteek worden daarom zoveel mogelijk gecombineerd met asfaltonderhoud, dat gepland is binnen 10 jaar. Het krediet voor de fietsoversteek kan daarom worden afgesloten.

Stand van zaken Budgetoverheveling 2025

In de Jaarverslaggeving 2025 (vastgesteld door de raad op 8 juli 2026) is een definitieve lijst opgenomen van de Budgetoverheveling 2025. Dit zijn resterende budgetten uit 2025 die opnieuw beschikbaar zijn gesteld voor uitvoering in 2026. In onderstaand overzicht is per budgetoverheveling aangegeven wat de verwachting is aan totale uitgaven in 2026 (prognose), wat vrij kan vallen en of het budget eerder werd overgeheveld.

In totaal werd (definitief) € 2,89 miljoen overgeheveld vanuit 2025 naar 2026. Op 1 augustus 2025 is de verwachting dat € 1.38 miljoen hiervan wordt besteed in 2026 (prognose). Per onderwerp wordt de (verwachte) budgetonderschrijding toegelicht. We laten in 2026 € 175.000 vrijvallen. Het resterende budget (€.1.33 miljoen.) laten we niet vrijvallen, dit wordt meegenomen in de voorstellen voor Budgetoverheveling 2026.

bedragen x € 1

Budgetoverhevelingen	Toelichting bij definitieve overheveling Jaarverslaggeving 2025	Overgeheveld bedrag	Prognose 2026	Bedrag vrijval	Eerder overgeheveld?	Toelichting budgetonderschrijding
1. Participatie en ondersteuning						
Bestaanszekerheid	Met het raadsbesluit 3787 is het programma Bestaanszekerheid vastgesteld; inclusief financiële middelen. Omdat het tijd kost de geplande acties in gang te zetten, is de verwachting dat niet het volledige budget in 2025 besteed zal worden.	345.000	193.000	-	Nee	Dit betreft een programma wat meerdere jaren doorloopt. Het budget wat niet besteed is in 2026, zal in de jaren daarna alsnog besteed worden. Doordat dit budget wordt doorgeschoven, hoeft er geen nieuw budget aangevraagd te worden voor 2027.
Totaal 1. Participatie en ondersteuning		**345.000**	**193.000**	**-**		
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid						
PL snelwegaansluiting Barneveld Noord	In 2024 is via een beleidstoevoeging € 100.000 gereserveerd voor de snelwegaansluiting Barneveld Noord. Dit najaar zal worden gestart met dit project. De kosten lopen door tot in 2026.	75.000	-	75.000	Ja	Geld was overgeheveld ter dekking van een projectleider buiten formatie. Is niet ingehuurd, laatste status (21-7 moment van schrijven) is mij bekend dat deze ook niet gaat komen. **Validatie Peter Hekman na 10 aug.**
Totaal 2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid		**75.000**	**-**	**75.000**		
3. Woon- en leefomgeving						
Participatie omgevingswet	Met de kadernota 2025 is incidenteel € 150.000 toegevoegd aan het beschikbare budget voor participatiebeleid.	150.000	150.000	-	Nee	De kosten voor het traject worden iets lager dan vooraf geschat. Dit komt mede doordat een deel van de kosten door ICT worden genomen omdat dit kosten voor hosting betreffen. Daardoor blijft een deel onbenut. Het onbenutte deel zal worden ingezet om binnen het programma tekorten aan te vullen op cultureel erfgoed en geluidssanering.
Integraal huisvestingsplan sport	Eerder werd € 100.000 overgeheveld vanuit 2024 naar 2025 voor het opstellen van een integraal huisvestingsplan sport. De start hiervan volgt op de uitkomsten van het vastgoedbeleid 'Grip op vastgoed'. De daadwerkelijke opstelling van het IHP sport schuift daarom grotendeels door naar 2026.	80.000	30.000	-	Nee	Dit project is gestart. tot op heden zijn er 30.000 aan kosten gemaakt. De verwachting is dat er meer kosten volgen dit jaar. Omdat het incidenteel geld betreft en alle niet bestede middelen overgeheveld moeten worden naar 2027, neem ik deze preventief als overheveling 2026 > 2027 in het andere format.
Integrale cultuurvisie	Met het collegebesluit 3990 is de Uitvoeringsagenda Integrale Cultuurvisie vastgesteld; inclusief financiële middelen. Omdat het tijd kost de geplande acties in gang te zetten en er te weinig beleidscapaciteit blijkt te zijn, is de verwachting dat niet het volledige budget in 2025 besteed zal worden. In 2026 willen we de overheveling inzetten voor tijdelijke beleidscapaciteit op inspanningen in de vastgestelde Uitvoeringsagenda, zoals beleidsontwikkeling kunst en cultuur in de openbare ruimte en de maatschappelijke bijdrage van cultuur.	50.000	50.000	-	Nee	
Bijdrage nieuwe huisvesting flying bikes en MTB Tour de force	In 2024 is via een budgetoverheveling naar 2025 € 439.250 doorgeschoven naar 2025 t.b.v. de toegekende bijdrage aan Flying Bikes en Tour de force. De uitbetaling van dit bedrag vindt plaats obv de voortgang en liquiditeitsaanvragen van de beide verenigingen die verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de nieuwe locaties. In 2025 worden geen bedragen betaald, zodat de besteding van deze toegekende bijdrage doorschuift naar 2026.	239.000	239.000	-	Ja	Deze bedragen zijn aan de verenigingen overgemaakt eind 2025 en/of begin 2026 en zijn hiermee volledig afgewikkeld.
Voorbereidingskosten nieuwe accommodatie Veluwse Boys	Dit budget werd In 2024 is via een budgetoverheveling naar 2025 incidenteel € 40.000 beschikbaar gekomen voor de voorbereidingskosten voor de nieuwe accommodatie Veluwe Boys. dit bedrag is benodigd voor vooronderzoeken voor de nieuwe locatie en de landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing. Dit traject duurt langer dan aanvankelijk verwacht, zodat de uitvoering doorschuift naar 2026.	30.000	-	-	Ja	In de tussenrapportage wil ik dit bedrag laten vrijvallen, én tegelijkertijd de raad vragen deze 30K te alloceren aan de investeringen voor de Veluwse Boys. In mijn ogen is dit geld onderdeel van het projectbudget, en ik vermoed dat hier ook interne uren aan gekoppeld zijn, welke landen op de investeringen.
Realisatie tijdelijke milieustraat	In de programmabegroting 2025 is 120.000 toegevoegd voor de tijdelijke voorzieningen op de locatie Otelaar t.b.v. de realisatie van een nieuwe milieustraat (raadsbesluit 3688).	120.000	-	-	Nee	Door vertraging doorschuiven.

	Waardevol landelijk gebied	Met de Kadernota 2024 heeft de raad middelen beschikbaar gesteld in de jaren 2024 t/m 2026 voor de uitvoering van het programma Waardevol Landelijk Gebied. De programmavoorbereiding heeft in maart 2025 geleid tot de vaststelling door de raad van het programmaplan Waardevol Landelijk Gebied (WLG). Momenteel worden in het programmaplan concrete maatregelen en activiteiten uitgewerkt. Voor de uitvoering van het programmaplan wordt uitgegaan van een een uitvoeringsperiode tot en met 2029. Per jaar zal een jaarplan worden opgesteld. In Q4 2025 zal het jaarplan 2026 worden vastgesteld door het college, de raad zal hier over worden geinformeerd. Omdat de programmauitvoering doorloopt tot en met 2029, wordt het beschikbare budget herschikt over deze periode. 2027: 358.000, 2028: 133.000, 2029: 100.000.	591.000	-	-	Nee	Deze budgetoverheveling heeft betrekking op de jaarschijven 2027, 2028 en 2029. Zodoende geen uitgaven en geen vrijval.
	Plan van aanpak omgevingsplannen	Met de meicirculaire 2025 zijn extra middelen (€ 155.000) ontvangen voor de uitvoering van de omgevingswet en-visie. Deze middelen worden toegevoegd aan het budget 2025 voor het uitwerken en opstellen van omgevingsplannen. Omdat extra budget niet in 2025 zal worden ingezet, wordt dit doorgeschoven naar 2028 ter dekking van het plan van aanpak omgevingsplannen (college besluit 3885, maart 2025). Het PvA omgevingsplannen kent een looptijd tot eind 2030, en voorzag vooralsnog in een dekking tot eind 2027.	155.000	-	-	Nee	Deze budgetoverheveling heeft betrekking op de jaarschijf 2028. Zodoende geen uitgaven en geen vrijval.
	Vervolg uitvoering omgevingsvisie	Met de meicirculaire 2025 zijn extra middelen (€ 155.000) ontvangen voor de uitvoering van de omgevingswet en -visie. De verwachting is dat € 30.000 in 2025 wordt benut, de resterende middelen zijn nog nodig om bestaand beleid te actualiseren of nieuw beleid uit te werken op grond van de ambities uit de omgevingsvisie in 2026.	125.000	-	-	Nee	Tot op heden zijn er nog geen uitgaven geweest geboekt. Deze incentele gelden moeten bij ondderbesteding behouden blijven en worden daarom voor het resterende bedrag preventief opgenomen als budgetoverheveling naar volgend jaar.
	Voorbereiding zorgplicht openbare bibliotheken	Ten behoeve van de implementatie van de Zorgplichtwet t.a.v. de bibliotheekvoorziening ontvangen we in 2025 en 2026 € 185.000 via een decentralisatie-uitkering (vanaf 2027 worden deze middelen waarschijnlijk structureel). In 2025 zijn we een traject gestart om te komen tot het verplicht meerjarenplan en daarbij een aantal (financiële) scenario's te ontwikkelen die naar verwachting begin 2026 aan de raad voorgelegd kunnen worden. Omdat we nog bezig zijn met planvorming zal niet het volledige budget in 2025 worden besteed. De middelen die in 2026 beschikbaar zijn zullen ingezet worden voor de door de raad gekozen scenario's. Echter worden er incidentele kosten verwacht voor het opstarten en de implementatie van de gekozen scenario's. Met het over te hevelen budget kunnen deze opstartkosten gedekt worden.	150.000	40.000	-	Nee	Een deel van de kosten zal pas in 2027 optreden. Het budget blijft noodzakelijk voor de implementatie.
Totaal 3. Woon- en leefomgeving			**1.690.000**	**509.000**	**-**		
4. Samenwerken, dienstverlenen en besturen							
	I-Portfolio	Als onderdeel van het totale I-portfolio was in 2025 de daadwerkelijke implementatie voorzien van twee projecten. Voor deze beide projecten zijn de voorbereidende activiteiten (specificeren, aanbesteden & gunnen) echter nog niet afgerond. De daadwerkelijke implementaties verschuiven daardoor naar 2026. Schatting van die kosten bedraagt in totaal 200.000. NB: Streven is om te komen tot een langjarig gemiddelde voor het I-portfoliobudget. Waarbij in het I-portfolioproces gekozen en gestuurd wordt op wat er in een Jaarschijf gebeurt. En afwijkingen naar boven en naar beneden eigen zijn aan het proces.	200.000	200.000	-	Nee	
	Strategisch vastgoedbeleid	Voor het opstellen van het beleidskader vastgoed is in 2024 incidenteel een bedrag van € 50.000 doorgeschoven naar 2025. De bestuursopdracht is inmiddels door het college vastgesteld en de uitvoering is gestart. Conform de huidige planning wordt het beleidskader in het tweede kwartaal van 2026 vastgesteld. Om dit proces te kunnen afronden, wordt voorgesteld om € 40.000 over te hevelen naar 2026. Aanvullend wordt een bedrag van € 10.000 overgeheveld voor het opstellen van een IHP dorpshuizen. Ook dit traject kan starten zodra het beleidskader vastgoed in 2026 is vastgesteld.	50.000	-	50.000	Ja	Deze uitgaven zullen niet meer volgen en mag worden terug gevloeid.
	Trainees Foodvalley	Voor de kadernota van 2025 is een beleidstoevoeging voor de inzet van trainees meegenomen. Het betreft incidenteel budget voor de duur van 2 jaar. Gelet op de relatief late start van de trainees (september 2025) is een groot deel van het budget 2025 niet opgemaakt en zal dit moeten worden meegenomen naar 2026. Budgetperiode en aannemen van "schoolverlaters" loopt niet synchroon.	130.000	130.000	-	Nee	
	Digitaliseringstraject	Dit betreft middelen die beschikbaar waren voor de archivering van fysieke archieven na de verbouwingen van de Werf en het Gemeentehuis. Fysieke achterstanden n.a.v. archiefactie januari 2025 zijn nog niet verwerkt omdat we prioriteit moesten geven aan andere projecten. We combineren deze actie met de actie voor 2026 om de gehele archivering van alle archiefbescheiden eenmalig neer te zetten. We gaan er hierbij vanuit dat de verbouwing van de Werf en het Gemeentehuis in 2026 gestalte krijgen anders schuift het bedrag door naar 2027.	300.000	250.000	50.000	Nee	Manier van uitvoeren goedkoper dan begroot.
	Implementatie Wet Open Overheid	De Wet open overheid verplicht overheden documenten/informatie actief openbaar te maken naast de openbaarmaking van informatie op verzoek van een inwoner of ondernemer. De landelijke uitrol van de volgende informatiecategorieën actieve openbaarmaking is uitgesteld tot in 2026. Gemeente Barneveld houdt weliswaar vast aan de oorspronkelijke planning, maar de landelijke vertraging vraagt in 2026 wel extra inzet om te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichting. Zo dienen voor het eerst in 2026 gemeentelijke adviezen en adviezen van enkele commissies conform landelijke standaard gepubliceerd te worden. De voorbereidingen hiervoor worden in 2025 opgepakt. Voorstel is om voor het extra werk in 2026 de uit het gemeentefonds deels incidentele Woo-gelden over te hevelen naar 2026.	60.000	60.000	-	Nee	
	Robuuste frontoffice en klanttevredenheidsmeting	In 2025 zijn de inspanningen Robuuste frontoffce en Klanttevredenheidsmeting gepland. Voorstel is om budget over te hevelen naar 2026 zodat deze projecten dan uitgevoerd kunnen worden. De ontwikkelingen Robuuste frontoffice zijn in 2025 deels opgepakt. Het resterende deel kan door werkdruk bij diverse teams pas in 2026 opgepakt worden. Om toch op termijn de ombuiging Robuuste frontoffice te realiseren is een werkbudget van € 15.000 in 2026 nodig. In 2024 is een eerste klanttevredenheidsmeting uitgevoerd. Het voorstel is daarnaast om de klanttevredenheidsmeting in 2026 uit te voeren (€ 20.000,-) nadat verbeteringen zijn doorgevoerd.	35.000	35.000	-	Nee	Per 30-6 is programma dienstverlening naar de lijn gegaan.
Totaal 4. Samenwerken, dienstverlenen en besturen			**775.000**	**675.000**	**100.000**		
Totaal budgetoverhevelingen			**2.885.000**	**1.377.000**	**175.000**		

Budgetoverheveling 2026

Spelregels Budgetoverheveling 2026

De overhevelingen zijn in drie categorieën opgedeeld:

• Categorie A: incidentele exploitatie overhevelingen
• Categorie B: meerjarige exploitatie overhevelingen
• Categorie C: overhevelingen als gevolg van een september- of decembercirculaire

Onder categorie A vallen budgetten waarvan vooraf is ingeschat dat deze in een enkel jaar lopen en waarbij de uitvoering niet (geheel) in 2026 heeft plaatsgevonden. Onder categorie B vallen de budgetten waarbij op het moment van vaststelling al een meerjarig karakter aanwezig was. Vanwege de gehanteerde begrotingsmethodiek is er nu een technische budgetoverheveling gewenst naar het volgende jaar. In categorie C vallen de incidentele budgetten die beschikbaar zijn gesteld via de september- of decembercirculaire. De september- en decembercirculaire 2026 zijn nog niet beschikbaar tijdens het opstellen van de Tweede Tussenrapportage 2026. Eventuele voorstellen voor budgetoverheveling naar aanleiding van deze circulaires worden daarom aan de raad voorgelegd via de Jaarverslaggeving 2026.

In het kader van realistisch begroten, is het uitgangspunt bij budgetoverhevelingen ‘nee-tenzij’. Dit betekent dat er in principe niet overgeheveld mag worden, tenzij een voorstel voor budgetoverheveling voldoet aan de spelregels. De voorstellen voor budgetoverheveling zijn getoetst aan de volgende spelregels.

a. De geplande activiteit heeft in 2026 niet of niet volledig plaatsgevonden.

b. Deze vertraging is onvoorzien.

c. Er is in 2027 binnen het beleidsproduct geen budgettaire ruimte om de verplaatste activiteit mee te dekken.

d. Er is resterend budget (er is een positief saldo) aanwezig voor het beleidsproduct in 2026.
Dit wordt (ook) getoetst bij de Jaarverslaggeving 2026.

e. Het is realistisch dat de activiteit wel uitgevoerd gaat worden in 2027.

f. Als het budget al eerder is overgeheveld moet dit worden vermeld en onderbouwd.

• Voor incidentele exploitatiebudgetten (Categorie A en C) geldt een minimum bedrag van € 50.000.

Saldo Budgetoverheveling 2026

Categorie	2025	2026
Categorie A: incidentele exploitatie overheveling	€ 1.474.000	€ 2.025.000
Categorie B: meerjarige exploitatie overheveling	€ 1.496.000	€ -
Categorie C: september- en decembercirculaire	€ -	€ -
Totaal	**€ 2.970.000**	**€ 2.025.000**

Tabel Budgetoverheveling 2026: saldo voorstellen per categorie (afgerond op duizendtallen)

Categorie A - per programma	2025	2026
1. Participatie en ondersteuning	€ 255.000	€ 290.000
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	€ 75.000	€ -
3. Woon- en leefomgeving	€ 894.000	€ 1.545.000
4. Bestuur en interne dienstverlening	€ 250.000	€ 190.000
Totaal	**€ 1.474.000**	**€ 2.025.000**

Tabel Budgetoverheveling 2026 - Categorie A: saldo voorstellen per programma (afgerond op duizendtallen)

Bijlage 1 - Voorstellen Budgetoverheveling 2026

Categorie A: incidentele exploitatie overheveling

Budgetoverhevelingen		Toelichting	Overgeheveld bedrag
1. Participatie en ondersteuning			bedragen x € 1
	SPUK Opvang Oekrainers transitiekosten	Er is een specifieke uitkering van 3,2 mln ontvangen in 2026, maar de verbouwing en inrichting van de opvanglocatie waarvoor deze uitkering ontvangen is zal niet in 2026 afgerond worden. Hierdoor is het noodzakelijk het niet bestede budget door te schuiven naar 2027. Het nu opgenomen door te schuiven bedrag is een grove schatting. Omdat het zowel baten als lasten betreft, is dit een budgetneutrale overheveling. Deze regel betreft de lastenkant.	2.000.000
	SPUK Opvang Oekrainers transitiekosten	Er is een specifieke uitkering van 3,2 mln ontvangen in 2026, maar de verbouwing en inrichting van de opvanglocatie waarvoor deze uitkering ontvangen is zal niet in 2026 afgerond worden. Hierdoor is het noodzakelijk het niet bestede budget door te schuiven naar 2027. Het nu opgenomen door te schuiven bedrag is een grove schatting. Omdat het zowel baten als lasten betreft, is dit een budgetneutrale overheveling. Deze regel betreft de batenkant.	- 2.000.000
	Bestaanszekerheid	Vanwege personele wisselingen en uitval is een deel van de inspanningen vertraagd. Een deel van het niet benutte budget in 2027 kan ook in 2028 worden besteed, omdat dit nog binnen de looptijd van het programma valt. Kosten die verwacht worden in 2027 (waarvoor deze budgetoverheveling dient): - extra inzet thematrekker financiële zekerheid en geldzorgen - extra inzet programma-ondersteuner - werkbudget/ inspanningenbudget	290.000
Totaal 1. Participatie en ondersteuning			**290.000**
3. Woon- en leefomgeving			
	Programmabudget WLG	De uitgaven voor het programma blijven dit jaar achter t.o.v. de begroting. Het resterend saldo wordt gevraagd mee te nemen naar 2027, om het project voort te kunnen zetten.	414.000
	Bibliotheek zorgplicht	Via een decentralisatie-uitkering is zowel in 2025 als in 2026 € 185.000 ontvangen ter voorbereiding op de zorgplicht van openbare bibliotheken. Deze middelen zijn noodzakelijk om de benodigde incidentele investeringen te doen passend bij de nieuwe wet. Dit wordt ook opgenomen in het meerjarenplan wat later dit jaar aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. In dit plan wordt ook ingegaan op de bestemming van de structurele extra middelen die m.i.v. 2027 ontvangen worden (als onderdeel van het gemeentefonds). In Barneveld is het bedrag per inwoner dat naar de bibliotheek gaat 19,99 euro (in 2024) en dat is ruim 10 euro onder het landelijk gemiddelde. Met de extra middelen die vanaf 2027 beschikbaar komen zit Barneveld nog steeds een bijna 10 euro onder het landelijk gemiddelde. Om de benodigde doorontwikkeling te laten slagen is het dus noodzakelijk om de niet-bestede incidentele middelen over te kunnen hevelen naar 2027.	220.000
	Subsidietenderregeling	Conform collegebesluit 4714 resteert er € 25.000 van het budget, wat naar verwachting alsnog in 2027 verleend zal worden als subsidie.	25.000
	Omgevingsvisie	Met de meicirculaire 2025 zijn extra middelen (€ 155.000) ontvangen voor de uitvoering van de omgevingswet en -visie. De verwachting is dat € 30.000 in 2025 wordt benut, de resterende middelen zijn nog nodig om bestaand beleid te actualiseren of nieuw beleid uit te werken op grond van de ambities uit de omgevingsvisie in 2026. In 2026 is er een roadmap opgeleverd die wordt vertaald in het bestuursprogramma. Hiermee wordt in de aankomende jaren uitvoering gegeven aan de omgevingsvisie. De kosten zijn niet gemaakt en wordt doorgeschoven naar 2027.	125.000
	Strategisch Vastgoed Beleid	Ten behoeve van uitvoering project strategisch vastgoedbeleid wordt ingehuurd. Een deel van de kosten valt in 2027, waardoor € 35.000 mee wordt genomen in de overheveling.	35.000
	Sloopkosten	Er is een incidenteel exploitatiebudget geboekt t.b.v. sloop en tijdelijke huisvesting. Deze middelen hebben betrekking op locaties die vanaf volgend jaar in de uitvoering gaan, waaronder de tijdelijke huisvesting van De Vlindertuin. Andere vertraagde projecten die hieruit gedekt moeten worden betreft de Zonnebloemstraat en de Lijsterstraat 6-8. Daarom wordt gevraagd deze kosten als budgetoverheveling mee te nemen naar 2027.	540.000
	Wet versterking regie volkshuisvesting	In de decembercirculaire van 2025 zijn er middelen á € 186.000 beschikbaar gesteld en toegevoegd aan het exploitatiebudget voor Volkshuisvesting. Met dit budget wordt invulling gegeven aan het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma. Aanbesteding heeft vertraging opgelopen, dit loopt van augustus 2026 tot juli 2027.	186.000
Totaal 3. Woon- en leefomgeving			**1.545.000**
4. Samenwerken, dienstverlenen en besturen			
	Trainee Foodvalley	Het budget voor de trainees Foodvalley loopt niet synchroon met het jaar. Er was jaarlijks € 150.000 voor de trainees in 2025 en 2026 beschikbaar gesteld. De inhuur van trainees startte pas per 1 september 2025 en loopt door tot 1 september 2027.	100.000
	Vervanging applicaties I&A	Selectie en implementatie van een nieuw Intranet, een Vastgoedinformatiesysteem en een nieuw Beheermanagementsysteem (assetmanagement openbare ruimte) vertragen. Leverancierskosten worden daarom later gemaakt.	90.000
Totaal 4. Samenwerken, dienstverlenen en besturen			**190.000**
Totaal budgetoverhevelingen			**2.025.000**